

FINANSMINISTERIET

Budgetoversigt 1

20 15

Maj 2015

FINANSMINISTERIET

Budgetoversigt 1

20 15

Maj 2015

Budgetoversigt 1
Maj 2015

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles eller afhentes hos:

Rosendahls a/s
Herstedvang 10,
2620 Albertslund
T 43 22 73 00
F 43 63 19 69
E Distribution@rosendahls.dk
rosendahls.dk

Henvendelse om publikationen
kan i øvrigt ske til:
Finansministeriet
Center for udgiftspolitik og modernisering
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
T 33 92 33 33

Omslag: BGRAPHIC
Foto: Colourbox
Tryk: Rosendahls a/s
Oplag: 500
Pris: 100 kr. inkl. moms
ISBN: 978-87-87353-61-8

Elektronik Publikation:
ISBN: 978-87- 87353-62-5

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside:
fm.dk

1. Vækst, velfærd og sunde offentlige finanser.....	5
2. Offentlige finanser og finanspolitikken	15
2.1 Offentlige finanser	16
2.2 Udgiftslofter for stat, kommuner og regioner.....	21
2.3 Finanspolitikken aktivitetsevirkning	22
2.4 Offentligt forbrug, beskæftigelse og investeringer.....	24
2.5 Udvikling i udgifts- og indtægtstryk	31
3. Statens finanser	37
3.1 Oversigt over statens finanser	38
3.2 Statens indtægter	39
3.3 Statens udgifter	41
3.4 Statens finansieringsbehov og gæld.....	45
Bilag 1 Korrektioner af udgiftslofterne.....	53
Bilag 2 Offentlige finanser	59
Bilag 3 Ændring af skønnet for den offentlige saldo i 2015 og 2016 siden december	63
Bilag 4 Statens finanser	67

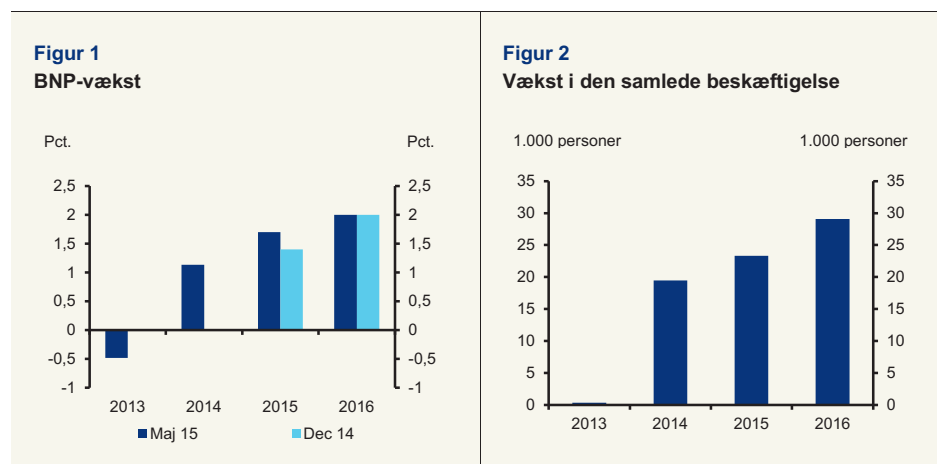

1. Vækst, velfærd og sunde offentlige finanser

Dansk økonomi er i fremgang. I forlængelse af den opgjorte BNP-vækst på 1,1 pct. i 2014 forventes der i den aktuelle prognose BNP-vækstrater på 1,7 pct. af BNP i 2015 og 2 pct. i 2016, *jf. figur 1*.

Konjunkturudsigterne er styrket siden vurderingen i december. Det skal navnlig ses i lyset af en forventet stærkere udvikling i den indenlandske efterspørgsel og bedre vækstudsigter i Euroområdet.

Fremgangen ses på arbejdsmarkedet, hvor beskæftigelsen er steget med næsten 20.000 personer i 2014. Yderligere 50-55.000 personer ventes at komme i beskæftigelse frem mod 2016, *jf. figur 2*. De aktuelle vækstudsigter er nærmere beskrevet i *Økonomisk Redegørelse*, maj 2015.

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

De senere års økonomiske politik har bidraget til at holde hånden under beskæftigelsen og væksten. Det er blandt andet sket gennem historisk høje offentlige investeringer og de indgåede vækstaftaler, der forbedrer danske virksomheders vilkår.

De nye vækstinitiativer i *Vækst 2015* viderefører regeringens balancerede økonomiske politik med fokus på at skabe bedre velfærd, skabe og fastholde flere vellønnede job og sikre fremgang i dansk økonomi inden for rammerne af en ansvarlig økonomisk politik.

Nye vækstinitiativer

Regeringen har i maj fremlagt vækst- og udkantsudspil under overskriften *Vækst 2015*. Udspillene indeholder mere end 50 nye tiltag, der forbedrer vilkårene for virksomheder og iværksættere, hjælper yderkommunerne i Danmark og giver en hånds-rækning til dansk landbrug.

Initiativerne er fuldt finansieret og omfatter blandt andet en pulje på 200 mio. kr. til lavere punktafgifter, et bredt løft til landdistrikterne, en jobbonus til langtidsledige kontanthjælpsmodtagere, etableringen af en investeringsfond, der skal øge investeringerne i danske landbrugsvirksomheder, fremme af generationsskifte samt en styrkelse af forsknings- og innovationsindsatsen. Initiativerne er nærmere beskrevet i boks 1 og på Finansministeriets hjemmeside (www.fm.dk).

Regeringens udspil i forbindelse med *Vækst 2015* er i overensstemmelse med normal praksis ikke indregnet i majvurderingen.

Vækstinitiativerne bidrager til at opfylde regeringens vækstmål, der sigter på at løfte BNP i den private sektor 20 mia. kr. frem mod 2020. Det skal ske gennem tiltag, der forbedrer erhvervslivets rammevilkår på tværs af brancher med henblik på at begrænse virksomhedernes omkostninger, styrke konkurrencen og løfte produktiviteten i den private sektor (reformspor 1 i regeringens 2020-plan).

De nye vækstinitiativer skal ses i forlængelse af tiltagene i *Aftaler om Vækstplan DK* (april 2013) og *Aftaler om en Vækstpakke 2014* (juni 2014). Her blev der blandt andet gennem ændringer i reguleringen, en reduktion i selskabskatten fra 25 til 22 pct., øgede offentlige investeringer og lavere energiafgifter skabt et styrket grundlag for øget vækst i Danmark.

Med tiltagene i *Aftaler om Vækstplan DK*, *Aftaler om en Vækstpakke 2014* og det seneste udspil til *Vækst 2015* er der fremlagt initiativer, som løfter BNP med 12½ mia. kr. i 2020. Dermed er regeringen mere end halvvejs i forhold til at opfylde vækstmålsætningen i reformspor 1.

Vækstinitiativerne i *Vækst 2015* finansieres blandt andet af afsatte reserver i forbindelse med tidligere vækstpakker. I udspillet indgår desuden finansieringsbidrag fra indeksering af tobaksafgifter og øget moms på magasiner. Desuden bidrager en justeret pris- og lønudvikling i staten i 2015 til finansieringen (dispositions-begrænsning i staten).

Boks 1**Nye initiativer i vækst- og udkantsudspillet****Bedre vilkår for at bo og arbejde i yder- og landkommunerne**

Initiativerne rettet mod yder- og landkommunerne omfatter blandt andet en styrkelse af flexboligordningen, en styrket indsats for nedrivning og landsbyfornyelse, en pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområderne samt lavere færgetakster for passagerer og biler.

Bedre vilkår for at drive virksomhed i yder- og landkommunerne

Med udspillet lægges der blandt andet op til en styrkelse af mulighederne for etablering og udvidelse af erhverv i landzoner, øget fleksibilitet og kortere sagsbehandlingstid i kommunernes fysiske planlægning samt endnu bedre bredbånds- og mobildækning i Danmark.

Bedre vilkår for dansk landbrug

Der etableres en investeringsfond, Dansk LandbrugsKapital (DLK), som skal øge investeringerne i danske landbrugsvirksomheder. Fonden etableres som et samarbejde mellem staten og private investorer med en kapital på mindst 2 mia. kr., hvoraf de 500 mio. kr. kommer fra staten. Herudover indeholder udspillet blandt andet en midlertidig udvidelse af vækstlån til landbruget i regi af Vækstfonden samt støtte til nyinvesteringer i stalde.

Mere effektivt byggeri og billigere forsyning

Der lægges blandt andet op til en afskaffelse af dobbeltregulering i fjernvarmesektoren, realisering af effektiviseringer i forsyningssektoren for 3,3 mia. kr. samt en modernisering af den tekniske byggesagsbehandling mv.

Bedre vilkår for investeringer og iværksættere

Tiltagene omfatter blandt andet smidigere afskrivningsregler for virksomhedernes omkostninger til forskning og udvikling, styrket grundlag for avanceret produktion, en iværksætterpakke, styrket rådgivning til virksomheder og rebudgettering af pulje til erhvervsbeskatningsudvalget.

Bedre vilkår for danske virksomheder

Initiativerne omfatter blandt andet en pulje på 200 mio. kr. årligt fra 2017 og frem til lavere punktafgifter, øget mulighed for succession ved overdragelse af en virksomhed til en erhvervsdrivende fond, nedbringelse af statslige sagsbehandlingstider samt en udvidelse af tonnageskatteordningen til også at omfatte mobile borerigge mv.

Øvrige initiativer

Vækstudspillet indeholder desuden en jobbonus til langtidsledige, der kommer i job, 150 mio. kr. til bedre udstyr på erhvervsskolerne samt en afskaffelse af reklameafgiften mv.

Finanspolitikken har under den økonomiske krise været tilrettelagt med henblik på at understøtte vækst og beskæftigelse mest muligt inden for de ansvarlige finanspolitiske rammer, der følger af budgetloven, 2020-planen og EU's regler.

I takt med den forventede fremgang i økonomien vil der i mindre grad være behov for at understøtte økonomien, og der er således påbegyndt en gradvis normalisering af finanspolitikken oven på kriseårene. En mindre lempelig finanspolitik i de kommende år vil flugte med, at finanspolitikken skal være symmetrisk henover konjunkturerne, således at lempelser under lavkonjunkturer trækkes gradvist tilbage i takt med, at økonomien genoprettes. Den etårige

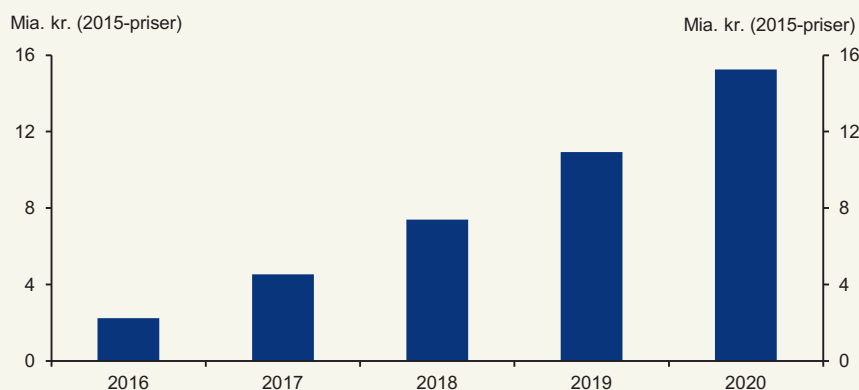
finanseffekt skønnes således at være omtrent neutral i 2015 og svagt negativ, svarende til en mindre stramning på 0,1 pct. af BNP i 2016.

De kommende års tilrettelæggelse af finanspolitikken skal blandt andet ses i lyset af den forudsatte normalisering af de offentlige investeringer ovenpå det historisk høje offentlige investeringsniveau under den økonomiske krise.

Økonomisk råderum til øget velfærd

Regeringens målrettede reformpolitik er med til at sikre økonomisk råderum til bedre velfærd i fremtiden. Hvert år frem mod 2020 er der således plads til at øge det offentlige forbrug med i gennemsnit 3 mia. kr. i forhold til året før – svarende til 0,6 pct. i gennemsnit om året. Det offentlige forbrug vil dermed i 2020 være ca. 15 mia. kr. højere i 2020 end i 2015, *jf. figur 3*.

Figur 3
Økonomisk råderum til bedre velfærd frem mod 2020

Kilde: Danmarks Konvergensprogram 2015 og egne beregninger på baggrund af *Økonomisk Redegørelse*, Maj 2015. Opgørelsen er baseret på stigningen i det offentlige forbrug (ekskl. afskrivninger) og udgifter til forskning og udvikling mv.

Råderummet frem mod 2020 giver mulighed for fortsat at udvikle velfærdssamfundet og prioritere flere penge til blandt andet uddannelse, sundhed, ældre og grøn omstilling.

Det fremadrettede løft af velfærden kommer i forlængelse af regeringens hidtidige prioriteringer på velfærdsområdet i forbindelse med de årlige finanslove mv.

Med Finansloven for 2014 blev der således afsat 1 mia. kr. årligt til at sikre en bedre ældrepleje samt yderligere midler til blandt andet psykiatrien og det sociale område.

Finansloven for 2015 indeholdte blandt andet et markant kvalitetsløft af sundhedsområdet med 6½ mia. kr. til sundhed og forebyggelse i 2015-18. Samtidig blev daginstitutionsområdet tilført 1 mia. kr. i perioden 2015-18 til at løfte antallet af pædagoger i dagtilbud, og der blev

indført et klippekort til ekstra hjemmehjælp til de ældre. Med Finansloven for 2015 blev der desuden oprettet en ny kontantydelse, som målrettet hjælper mennesker, der står til helt at miste deres forsørgelsesgrundlag, når retten til dagpenge og arbejdsmarkedsydelse er opbrugt.

Prioriteringerne på velfærdsområdet er sket inden for ansvarlige økonomiske rammer i overensstemmelse med de gældende underskudsgrænser i budgetloven og EU's Stabilitets- og Vækstpagt, *jf. nedenfor*.

Offentlige finanser inden for ansvarlige rammer

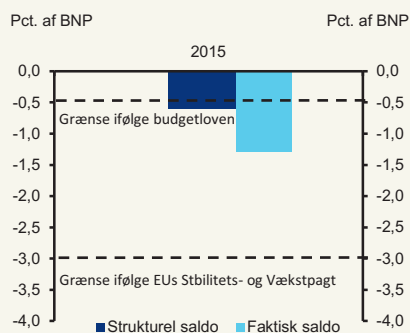
En ansvarlig tilrettelæggelse af den økonomiske politik bidrog til, at Danmarks EU-henstilling blev ophævet i juni 2014. Det skete på baggrund af, at Danmark i overensstemmelse med hovedkravet i EU-henstillingen havde nedbragt det offentlige underskud holdbart under 3 pct. af BNP i 2013.

Danmarks Statistik har efterfølgende opgjort et overskud på den offentlige saldo på 1,2 pct. af BNP i 2014. Det opgjorte overskud i 2014 er det første siden 2008, men er påvirket af ekstraordinært store indtægter som følge af rabatordningen knyttet til omlægningen af kapitalpensioner mv. Opgjort eksklusivt virkningen af midlertidige bidrag skønnes et offentligt underskud i 2014 på ca. 2 pct. af BNP.

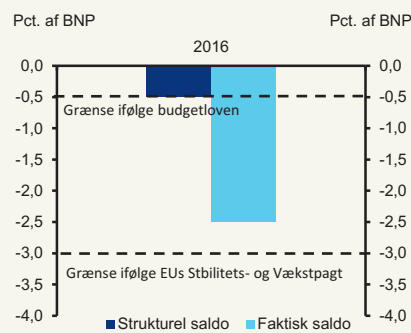
Med finansloven for 2015 og de kommunale og regionale budgetter for 2015 er den økonomiske politik i 2015 tilrettelagt inden for rammerne af underskudsgrænserne i budgetloven og EU's Stabilitets- og Vækstpagt. Det strukturelle underskud i 2015 er efterfølgende øget som følge af ændrede skøn, herunder lavere skønnede strukturelle provenuer forbundet med indvindingen af olie og gas i Nordsøen. Det strukturelle underskud i 2015 skønnes i den aktuelle vurdering at udgøre 0,6 pct. af BNP, *jf. figur 4*.

Budgetlovens strukturelle underskudsgrænse på ½ pct. af BNP skal være opfyldt ved fremlæggelsen af finanslovsforslaget for et givet finansår. Der kan dog ikke i perioden efter fremlæggelsen af finanslovsforslaget gennemføres politiske beslutninger, herunder fx nye initiativer, der svækker den strukturelle saldo ud over underskudsgrænsen.

Figur 4
Skøn for den faktiske og strukturelle offentlige saldo i 2015

Figur 5
Skøn for den faktiske og strukturelle offentlige saldo i 2016

Kilde: Egne skøn baseret på konjunkturvurderingen i *Økonomisk Redegørelse*, maj 2015. I forbindelse med fremsættelsen af FFL15 blev underskuddet på den strukturelle saldo skønnet til 0,5 pct. af BNP, mens underskuddet på den faktiske offentlige saldo blev skønnet til 3,0 pct. af BNP.

I 2016 skønnes underskuddet på den strukturelle saldo at udgøre 0,5 pct. af BNP svarende til underskudsgrænsen i budgetloven, jf. figur 5. Den økonomiske politik i 2016 vil blive fastlagt inden for rammerne af budgetloven i forbindelse med aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi i 2016, finanslovforslaget for 2016 og de efterfølgende forhandlinger om finansloven for 2016.

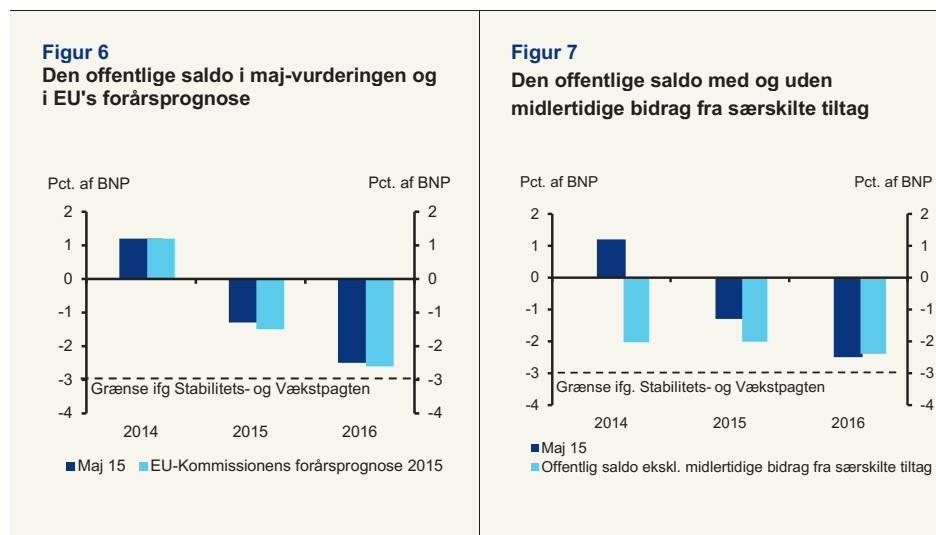
Faktaboks

Den faktiske og strukturelle saldo

- **Faktisk offentlig saldo:** Den faktiske offentlige saldo viser den offentlige sektors over- eller underskud og defineres som forskellen mellem de offentlige indtægter og udgifter. Opgørelsen følger nationalregnskabsprincipper. Den offentlige sektor er afgrænset som stat, kommuner, regioner, a-kasser og Lønmodtagernes Garantifond.
- **Strukturel offentlig saldo:** Den strukturelle offentlige saldo opgøres som den faktiske offentlige saldo korrigeret for konjunkturernes påvirkning af de offentlige udgifter og indtægter og andre midlertidige/ekstraordinære forhold.

I de kommende år skønnes der et underskud på den faktiske offentlige saldo på 1¼ pct. af BNP i 2015 og 2½ pct. af BNP i 2016, jf. figur 4-5. Med de aktuelle skøn for 2015 og 2016 er der således en vis margin til grænsen for det faktiske underskud på 3 pct. af BNP i EU's Stabilitets- og Vækstpagt.

I EU-Kommissionens seneste forårsprognose 2015, der blev offentliggjort i starten af maj, skønnes underskuddet på den offentlige saldo i 2015 og 2016 at ligge tæt op ad skønnene i den aktuelle prognose og inden for EU's underskudsgrænse, *jf. figur 6*.

Kilde: Danmarks Statistik, EU-Kommissionens forårsprognose 2015 og egne skøn.

I 2015 mindskes det skønnede underskud på den faktiske saldo af store midlertidige indtægter fra omlægningen af kapitalpensioner, hvilket også var tilfældet i 2013 og 2014. Eksklusive midlertidige forhold skønnes et offentligt underskud på ca. 2 pct. af BNP i 2015, *jf. figur 7*.

Den ansvarlige linje i den økonomiske politik er med til at fastholde tilliden til dansk økonomi og bidrager til en positiv udvikling i økonomien.

Budgetloven bidrager til at styrke udgiftsstyringen, idet der med virkning fra 2014 er indført bindende udgiftslofter for stat, kommuner og regioner. Overholdelse af udgiftslofterne understøttes af økonomiske sanktioner.

Den efterfølgende udgiftskontrol i staten og en opgørelse af kommunernes og regionernes regnskabsoplysninger for 2014 viser, at både de statslige og de kommunale og regionale udgiftslofter er overholdt i 2014.

Udgiftsskred på det kommunale område var en af de væsentligste årsager til, at væksten i det offentlige forbrug i 90'erne og 00'erne blev højere end planlagt. De seneste års brud med tendensen til udgiftsskred i kommunerne tyder på, at de nye styringsmekanismer har haft en understøttende effekt for budgetoverholdelsen.

Nøgletal for den offentlige økonomi

Skønnene for de offentlige og statslige finanser er beskrevet nærmere i de efterfølgende kapitler. De væsentligste nøgletal for den offentlige økonomi fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 3
Offentlige nøgletal for 2013-2016

	2013	2014	2015	2016
Offentlig saldo (mia. kr.) ¹⁾	-20,0	23,9	-26,3	-50,3
Offentlig saldo (pct. af BNP) ¹⁾	-1,1	1,2	-1,3	-2,5
Strukturel offentlig saldo (pct. af strukturelt BNP) ²⁾	-0,3	-0,7	-0,6	-0,5
DAU-saldo (mia. kr.) ³⁾	5,8	6,7	-5,0	-
DAU-saldo (pct. af BNP)	0,3	0,3	-0,3	-
Statens nettokassesaldo (mia. kr.)	-1,2	22,6	-23,3	-
Realvækst i det offentlige forbrug (pct.)	-0,5	1,4	0,8	0,4
Realvækst i de offentlige investeringer (pct.)	0,3	8,6	-1,9	-2,3
Etårig finanseffekt (pct. af BNP)	-0,6	0,2	0,0	-0,1
Aktivitetsvirkning af finanspolitik og øvrige økonomisk politiske initiativer fra og med 2012 (BNP-niveau) ⁴⁾	0,2	-0,1	-0,4	-0,6
Aktivitetsvirkning af finanspolitik og øvrige økonomisk politiske initiativer fra og med 2012 (vækstbidrag i pct. af BNP) ⁴⁾	-0,3	-0,2	-0,3	-0,2

- 1) Omfatter stat, regioner, kommuner samt sociale kasser og fonde (A-kasser og Lønmodtagernes Garantifond).
- 2) Den strukturelle saldo tager højde for konjunkturernes påvirkning af de offentlige finanser samt særlige forhold, der blandt andet er afledt af udviklingen på de finansielle markeder.
- 3) DAU- saldoen er udtryk for over/underskuddet på statens finanser (statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget).
- 4) Aktivitetsvirkningen af finanspolitikken og øvrige økonomisk politiske initiativer omfatter den ét-årige finanseffekt, de flerårige virkninger af finanspolitikken samt effekten af øvrige økonomisk politiske initiativer, som øger investeringer på klima- og energiområdet, i renoveringer af almene boliger samt effekten af investeringsvinduet mv.

2. Offentlige finanser og finanspolitikken

Resumé

- Danmarks EU-henstilling blev ophævet i juni i 2014, da Danmark – i overensstemmelse med hovedkravet i EU-henstillingen – havde bragt det offentlige underskud holdbart under 3 pct. af BNP i 2013.
- I 2014 er der opgjort et overskud på de offentlige finanser på 1,2 pct. af BNP. Eksklusive midlertidige indtægter fra omlægningen af kapitalpensioner mv. er der imidlertid tale om et underskud på ca. 2 pct. af BNP i 2014.
- Den offentlige saldo skønnes at udvise et underskud på ca. 26¼ mia. kr. (1,3 pct. af BNP) i 2015 og ca. 50¼ mia. kr. (2,5 pct. af BNP) i 2016. Eksklusive midlertidige indtægter fra omlægningen af kapitalpensioner skønnes et offentligt underskud på ca. 2 pct. af BNP i 2015.
- Med de aktuelle skøn for de offentlige underskud er der således en vis margin til underskudsgrænsen for den faktiske offentlige saldo på 3 pct. af BNP i EU's Stabilitets- og Vækstpagt.
- Underskuddet på den strukturelle saldo er beregnet til 0,6 pct. af BNP i 2015, og er dermed lidt større end skønnet ved fremsættelsen af finanslovsforslaget for 2015 i august 2014. Opjusteringen af det strukturelle underskud afspejler ændrede skøn og er således ikke en følge af ændrede regler eller politiske beslutninger.
- I 2016 skønnes der foreløbigt et underskud på den strukturelle saldo på 0,5 pct. af BNP. Den økonomiske politik i 2016 bliver fastlagt inden for budgetlovens rammer i forbindelse med aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi, finanslovsforslaget for 2016 og de efterfølgende forhandlinger om finansloven for 2016.
- Den efterfølgende udgiftskontrol for statens udgifter og en opgørelse af kommunernes og regionernes regnskaber viser, at udgiftslofterne i 2014 er overholdt i både stat, kommuner og regioner.
- På baggrund af de kommunale budgetter for 2015 og de aktuelle skøn for de statslige udgifter, der er omfattet af de to statslige dellofter, forventes de fastsatte udgiftslofter at kunne overholdes i 2015.
- Den ansvarlige linje i den økonomiske politik bidrager til at fastholde tilliden til dansk økonomi og understøtter dermed det lave renteniveau.
- I lyset af den forventede fremgang i økonomien er der påbegyndt en gradvis normalisering af finanspolitikken ovenpå kriseårene. Den etårige finanseffekt skønnes således at være omtrent neutral i 2015 og svagt negativ i 2016, svarende til en mindre stramning på 0,1 pct. af BNP.
- Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes til 0,8 pct. i 2015 og 0,4 pct. i 2016. De offentlige investeringer fastholdes på et højt niveau i 2015-16, som ligger mærkbart over det historiske gennemsnit.

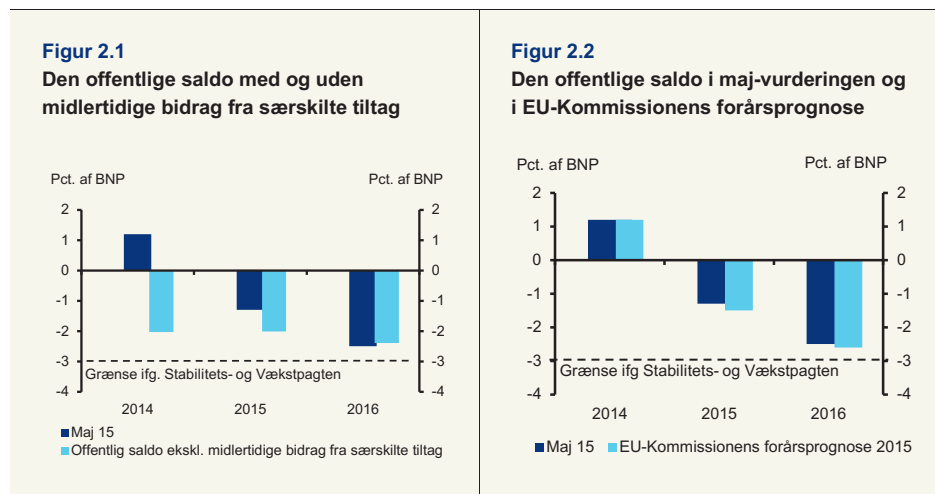
2.1 Offentlige finanser

Danmarks EU-henstilling blev ophævet i juni 2014, da underskuddet på den faktiske offentlige saldo – i overensstemmelse med hovedkravet i EU-henstillingen – var bragt holdbart under 3 pct. af BNP.

Danmarks Statistik har foreløbigt opgjort et offentligt overskud på 1,2 pct. af BNP i 2014, og dermed er der for første gang siden 2008 opgjort et overskud på de offentlige finanser. Overskuddet i 2014 er imidlertid påvirket af ekstraordinært store midlertidige indtægter på ca. 58½ mia. kr. (ca. 3 pct. af BNP) som følge af rabatordningen knyttet til omlægningen af kapitalpensioner mv., som med *Aftaler om Vækstplan DK (april 2013)* blev forlænget til også at omfatte 2014. Ekskl. virkningen af de særlige midlertidige indtægter er der tale om et offentligt underskud på ca. 2 pct. af BNP i 2014.

Med udgangspunkt i den aktuelle vurdering af dansk økonomi i *Økonomisk Redegørelse*, maj 2015 skønnes et offentligt underskud på 1,3 pct. af BNP i 2015 og 2,5 pct. af BNP i 2016, jf. figur 2.1. Med de aktuelle skøn for 2015 og 2016 er der således en vis margin til grænsen for det faktiske underskud på 3 pct. af BNP i EU's Stabilitets- og Vækstpagt.

Det skønnede offentlige underskud i 2015 mindses ligeledes af store midlertidige indtægter fra omlægningen af kapitalpensioner, jf. boks 2.1. Med Pensionspakken er muligheden for at omlægge kapitalpensioner forlænget til 2015, og samtidig kan personer over 60 år få udbetalt opsørgede midler i Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD) med en skatterabat. Eksklusive særlige midlertidige bidrag skønnes et offentligt underskud på ca. 2,0 pct. af BNP i 2015.

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

I EU-Kommissionens forårsprognose 2015, der blev offentliggjort i starten af maj, blev Danmarks offentlige underskud skønnet til 1,5 pct. af BNP og 2,6 pct. af BNP i 2016, jf. figur 2.2. EU-Kommissionens skøn ligger således tæt op ad skønnene i den aktuelle prognose og skønnene i *Danmarks Konvergensprogram 2015* fra marts 2015.

Boks 2.1**Midlertidige forhold, der påvirker de offentlige finanser i 2013-2016**

Den faktiske saldo er i 2013-15 påvirket af midlertidige indtægter fra omlægning af indestående kapitalpensionsordninger til indestående på den nye alderspensionsordning (29¼ mia. kr. i 2013, 58½ mia. kr. i 2014 og forventet 6 mia. kr. i 2015) samt fremrykkede ordinære indtægter fra kapitalpensionsafgiften (5¼ mia. kr. i 2013 og 2¼ mia. kr. i 2014) som følge af, at personer over 60 år i højere grad vælger at få udbetalt kapitalpensionen i 2014 og 2015, hvor skattebetalingen er lavere. Fremrykningen af de ordinære indtægter i 2013 og 2014 forudsættes at ske ligeligt fra perioden 2015-19. En tredje midlertidig effekt på den faktiske saldo hidrører fra fremrykket beskatning af indestående i LD på knap 9 mia. kr. i 2015. Indtægterne i 2013 og 2014 er desuden påvirket af midlertidige indtægter fra pensionsafkastsskatten på 2 mia. kr. knyttet til omtegning af gennemsnitsrenteprodukter i pensionselskaberne.

Mia. kr.	2013	2014	2015	2016
Omlægning af kapitalpensionsordning	29,2	58,6	6	-
Fremrykkede ordinære indtægter fra kapitalpensionsafgiften	5,3	2,3	-1,5	-1,5
Udbetalte midler fra LD	-	-	8,9	-
Omtægning af gennemsnitsrenteprodukter	2	2	-	-

Skønnet for den offentlige saldo i 2015 er baseret på finansloven for 2015, ministeriernes udgiftsopfølgning for statens udgifter i 1. kvartal og kommunernes og regionernes budgetter for 2015 samt den aktuelle konjunkturvurdering. Skønnene indregner således de budgetterede virkninger af *Pensionspakken*, *Aftaler om Vækstpakke 2014* og *Forlig om reform af beskæftigelsesindsatsen*. Finanspolitikken i 2015 er fastlagt inden for rammerne af budgetloven og de fastsatte udgiftslofter, *jf. afsnit 2.2*.

For 2016 er skønnene for de offentlige finanser blandt andet baseret på konjunkturvurderingen og foreløbige beregningstekniske forudsætninger om udgangspunktet for det offentlige forbrug og de offentlige investeringer mv. i 2016. Den økonomiske politik i 2016 fastlægges inden for budgetlovens rammer i forbindelse med aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi i 2016, finanslovsforslaget for 2016 og de efterfølgende forhandlinger om finansloven for 2016.

Tabel 2.1
Faktisk og strukturel saldo, 2010-2016

Mia. kr., årets priser	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Offentlig saldo i alt	-49,1	-38,0	-68,4	-20,0	23,9	-26,3	-50,3
Heraf stat ¹⁾	-47,4	-40,7	-68,6	-22,4	25,1	-	-
Heraf kommuner og regioner ¹⁾	-2,0	2,1	-0,3	2,4	-1,2	-	-
Heraf sociale kasser og fonde ²⁾	0,4	0,7	0,4	0,0	0,1	-	-
Pct. af BNP							
Offentlig saldo	-2,7	-2,1	-3,7	-1,1	1,2	-1,3	-2,5
Offentlig saldo ekskl. særlige midlertidige forhold	-	-	-2,2	-3,0	-2,0	-2,0	-2,4
Strukturel offentlig saldo	-1,3	-0,4	-0,8	-0,3	-0,7	-0,6	-0,5

1) Opgørelsen af saldoen fordelt på stat, kommuner og regioner afspejler ikke fuldt ud, at det er staten, der via overførsler til kommuner og regioner samt muligheden for statsgaranterede skattegrundlag i vidt omfang bærer risikoen for konjunkturbetingede udsving i udgifter og indtægter.

2) A-kasserne og Lønmodtagernes Garantifond.

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

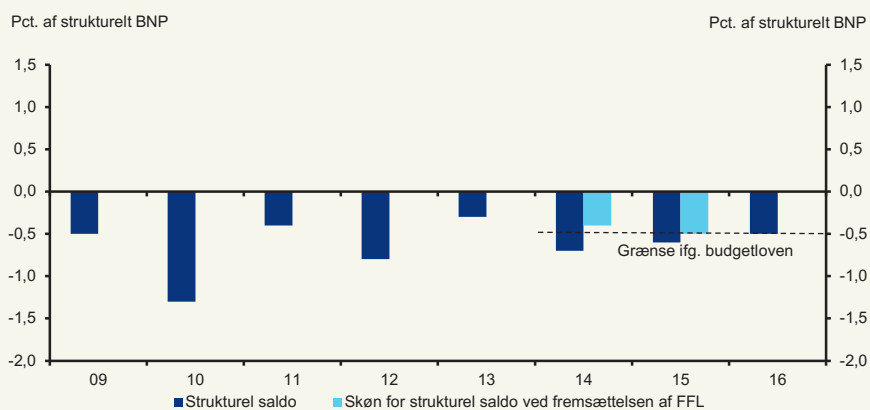
På baggrund af den nye prognose for dansk økonomi og opdaterede skøn for de offentlige finanser er underskuddet på den strukturelle saldo beregnet til 0,6 pct. af BNP i 2015 og 0,5 pct. af BNP i 2016, *jf. figur 2.3*.

Budgetlovens strukturelle underskudsgrænse på ½ pct. af BNP skal være opfyldt ved fremlæggelsen af finanslovsforslaget for et givet finansår. Der kan dog ikke i perioden efter fremlæggelsen af finanslovsforslaget gennemføres politiske beslutninger, herunder fx nye initiativer, der svækker den strukturelle saldo ud over underskudsgrænsen.

Det bemærkes i den forbindelse, at finanspolitikken for 2015 blev tilrettelagt inden for rammerne af budgetloven i forbindelse med finanslovsforslaget for 2015. Den efterfølgende svækkelse af det strukturelle underskud afspejler ændrede skøn, herunder lavere strukturelle provenuer forbundet med indvindingen af olie og gas i Nordsøen.

For 2016 skønnes det strukturelle underskud til 0,5 pct. af BNP svarende til underskudsgrænsen i budgetloven. Den økonomiske politik i 2016 vil blive fastlagt i forbindelse med aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi i 2016, finanslovsforslaget for 2016 og de efterfølgende forhandlinger om finansloven for 2016.

Figur 2.3
Skønnet udvikling i strukturel saldo

Anm.: De finanslovsforslag, der er fremlagt siden budgetloven trådte i kraft i 2014, har overholdt budgetlovens underskudsgrænse på ½ pct. af BNP. Den efterfølgende svækkelse af den strukturelle saldo i 2014-15 afspejler skønsusikkerheden forbundet ikke mindst med indtægtssiden.

Kilde: Egne beregninger.

Ændring af skønnet for den faktiske saldo i 2015-16 siden december

I forhold til decembervurderingen er skønnene for den faktiske offentlige saldo forbedret med ca. 23½ mia. kr. i 2015 og ca. 2½ mia. kr. i 2016, *jf. tabel 2.2*. Forbedringen af de offentlige finanser skal navnlig ses i lyset af forventede merindtægter fra pensionsafkastskatten i 2015 og lavere skønnede offentlige udgifter i begge år.

På indtægtssiden er det skønnede provenu fra pensionsafkastskatten således opjusteret med ca. 16¼ mia. kr. i 2015 i lyset af et lavere skønnet renteniveau ved udgangen af 2015 og højere aktiekurser frem til maj end lagt til grund i december. I forlængelse heraf forventes en større rentestigning gennem 2016, hvilket giver anledning til en nedjustering af de forventede indtægter fra pensionsafkastskatten på ca. 2¾ mia. kr. i 2016.

Indtægterne fra personskatter mv. (inkl. arbejdsmarkedsbidrag) er opjusteret med ca. 2½ mia. kr. i 2015 og ½ mia. kr. i 2016. Opjusteringen afspejler blandt andet et højere niveau for bruttolønindkomsterne. Virkningen heraf modsvares delvist af lavere skatteindtægter som følge af lavere skønnede udgifter til skattepligtige indkomstoverførsler i begge år.

Indtægterne fra selskabsskat (ekskl. kulbrintevirksomhed) er opjusteret med ca. 1 mia. kr. i både 2015 og 2016 sammenlignet med skønnet i december. Opjusteringen skal ses i lyset af et forventet højere aktivitetsniveau og forbedrede udsigter i den finansielle sektor.

Mens de forventede indtægter fra personskatter og selskabsskat er opjusteret i forhold til december, er skønnet for de forventede indtægter fra Nordsøen til gengæld nedjusteret med ca. 4½ mia. kr. i 2015 og ca. 3¼ mia. kr. i 2016. Nedjusteringen skal ses i lyset af en lavere

forventet oliepris (opgjort i danske kroner) i lyset af et markant fald i verdensmarkedsprisen på olie siden december.

Tabel 2.2
Ændring af skøn for den offentlige saldo i forhold til december

Mia. kr.	2014	2015	2016
Ændring af skøn for den offentlige saldo	-10,2	23,4	2,4
Heraf:			
- Pensionsafkastskat	-2,8	16,3	-2,8
- Nordsø-indtægter (inkl. udbytter fra Nordsø-fonden)	-1,6	-4,4	-3,2
- Personskatter mv. (inkl. arbejdsmarkedsbidrag)	-0,8	2,6	0,6
- Selskabsskat (ikke-kulbrinteskattepligtige)	0,0	1,0	1,0
- Offentligt forbrug	-1,0	3,3	3,5
- Offentlige investeringer (inkl. forskning og udvikling)	-2,6	-0,7	-0,8
- Offentlige indkomstoverførsler	0,9	4,4	1,4
- Øvrige udgifter og indtægter (residual)	-1,3	0,9	2,7

Anm.: Negative tal angiver saldoforværringer, mens positive tal viser saldoforbedringer.

Kilde: Egne skøn.

På udgiftssiden er det offentlige forbrug nedjusteret med ca. 3¼ mia. kr. i 2015 og 3½ mia. kr. i 2016 i forhold til december. Nedjusteringen afspejler virkningen af lavere skøn for pris- og lønudviklingen på det offentlige område. Den skønnede pris- og lønudvikling skal ses i lyset af den generelle udvikling i forbrugerpriserne samt de indgåede offentlige overenskomster – herunder indarbejdelsen af et lavere offentligt lønskøn i 2016 i forhold til hvad der beregningsteknisk var lagt til grund i december. I 2015 tilpasses de offentlige budgetter til en lavere forventet pris- og lønudvikling i forbindelse med pris- og lønreguleringen af de kommunale og regionale budgetter og den udmeldte dispositionsbegrænsning på statens område.

De skønnede udgifter til offentlige investeringer (inkl. udgifter til forskning og udvikling) er opjusteret med ca. ¾ mia. kr. i både 2015 og 2016 sammenlignet med skønnet i december. Opjusteringen skal ses i lyset af en række tekniske justeringer afledt af nationalregnskabsrevisionen, og at de planlagte og igangsatte letbaneprojekter fremover indgår i de offentlige investeringer i nationalregnskabet. Der er således ikke foretaget nye finanspolitiske prioriteringer i 2015 i forhold til initiativerne på FL15, der øger de offentlige investeringer. I forbindelse med KP15 er rammen for de offentlige investeringer i bygninger og anlæg i 2016 hævet fuldt finansieret med ½ mia. kr.

Sammenlignet med vurderingen i december er der desuden indregnet mindredgifter til indkomstoverførsler på ca. 4½ mia. kr. i 2015 og 1½ mia. kr. i 2016. Mindredgifterne afspejler blandt andet lavere forventede udgifter til folke- og førtidspension som følge af en lavere forventet gennemsnitlig ydelse til folkepension og færre modtagere af førtidspension. Hertil kommer en nedjustering af udgifterne til ressourceforløbsydelse, der skal ses i lyset af en

langsommere indfasning af de nye ressourceforløb i kommunerne. I modsat retning trækker højere forventede udgifter til sygedagpenge i begge år i lyset af flere sygedagpengemodtagere og højere udgifter på asylområdet i 2016 i forhold til den tekniske indbudgettering på Finansloven for 2015.

Ændringerne i skønnene for den offentlige saldo i 2015-16 i forhold til decembervurderingen er beskrevet nærmere i bilag 3.

2.2 Udgiftslofter for stat, kommuner og regioner

Med budgetloven er der fra og med 2014 indført bindende udgiftslofter for stat, kommuner og regioner. Udgiftslofterne fastsættes løbende for en 4-årige periode på baggrund af de mellemfristede fremskrivninger. Finanspolitikken i 2014 og 2015 er fastsat i overensstemmelse med de gældende udgiftslofter.

Den efterfølgende udgiftskontrol i staten og en opgørelse af kommunernes og regionernes regnskaber for 2014 viser, at udgiftslofterne er overholdt i 2014, *jf. tabel 2.3*.

For det statslige delloft for driftsudgifter er de opgjorte udgifter i 2014 ca. 6½ mia. kr. lavere end det gældende udgiftsloft. Mindreudgifterne under det statslige delloft for driftsudgifter kan primært henføres til en reduktion i det danske EU-bidrag som følge af tilbagebetalinger fra EU samt mindreudgifter på Transportministeriets og Forsvarsministeriets områder.

Tabel 2.3
Loftbelagte udgifter i 2014

Mia. kr. (2014-priser)	Statslige dellofter		Kommunalt loft	Regionale dellofter	
	Driftudgifter	Indkomstoverførsler	Driftsudgifter	Sundhedsudgifter	Udviklingsopgaver
Loft	185,3	252,3	230,2	102,6	2,9
Regnskab	178,8	247,8	227,8	102,3	2,9

Kilde: Statsregnskabet for 2014, Danmarks Statistik og Finansministeriets meropgaveopgørelse.

For det statslige delloft for indkomstoverførsler viser den efterfølgende udgiftskontrol samlede mindreudgifter på 4½ mia. kr. i forhold til det gældende udgiftsloft i 2014. Mindreudgifterne knytter sig blandt andet til lavere udgifter til folke- og førtidspension, sygedagpenge, efterløn og VEU-godtgørelse.

I henhold til budgetlovens § 8 og Lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansårene 2014-2017/18 § 5 er der foretaget en række administrative korrektioner af udgiftslofterne for 2014. En nærmere gennemgang af justeringerne af de gældende lofter for 2014 fremgår af bilag 1.

Finanspolitikken i 2015 er med finansloven for 2015 og de kommunale og regionale budgetter for 2015 i overensstemmelse med de fastsatte udgiftslofter for stat, kommuner og regioner i 2015, jf. tabel 2.4 samt beskrivelsen i Budgetoversigt 3, december 2014.

Tabel 2.4
Loftbelagte udgifter i 2015

Mia. kr. (2015-priser)	Statslige dellofter		Kommunalt loft	Regionale dellofter	
	Driftsudgifter	Indkomstoverførsler	Driftsudgifter	Sundhedsudgifter	Udviklingsopgaver
Loft	190,1	257,6	234,7	104,7	3,0
FL15 og kommunale og regionale budgetter	189,8	254,1	234,5	104,9 ¹⁾	3,0
Skøn, maj 2015	187,7	252,8	-	-	-

- 1) De budgetterede udgifter under det regionale delloft for sundhedsudgifter inkluderer godt 200 mio. kr. til løft af psykiatrien med Satspuljeaftalen for 2015-2018, der blev indgået i juni 2015 efter indgåelse af økonomiaftalen for 2015. Det regionale delloft for sundhedsudgifter vil som følge heraf blive korrigeret i lyset af en ændret opgavefordeling mellem stat og regioner, og opfølgningen på udgifterne under det regionale delloft for sundhedsudgifter vil tage udgangspunkt i det korrigerede udgiftsloft.

I forbindelse med den statslige udgiftsopfølgning 1 for 1. kvartal 2015 vurderes begge de statslige udgiftslofter fortsat at være overholdt. For både det statslige delloft for driftsudgifter og det statslige delloft for indkomstoverførsler viser udgiftsopfølgning 1 således mindredgifter i forhold til budgetteringen på FL15 og de fastsatte udgiftslofter, jf. også *kapitel 3*.

2.3 Finanspolitikken aktivitetsevirkning

Som følge af tilbageslaget i 2008-09, har finanspolitikken været tilrettelagt med henblik på at understøtte vækst og beskæftigelse mest muligt inden for de finanspolitiske rammer. Samlet set har udgiftspolitikken været lempelig og det høje forbrugs- og investeringsniveau har isoleret set været med til at understøtte økonomien. Det skal blandt andet ses i lyset af fremrykningen af en række investeringer til perioden 2012-14.

I takt med at den økonomiske vækst tager til i indeværende og kommende år, vil der være behov for, at den lempelige finanspolitik gradvist trækkes tilbage, så udgifterne nærmer sig det niveau, der er i overensstemmelse med finanspolitisk holdbarhed. Samlet set skønnes finanspolitikken og øvrige økonomisk-politiske initiativer (målt i forhold til det lempelige niveau i 2011) derfor at være omtrent neutral i 2014 og herefter dæmpende i 2015 og 2016, jf. *tabel 2.5*.

Finanspolitikken vurderes således overordnet at være tilrettelagt i overensstemmelse med konjunktursituationen.

Tabel 2.5
Aktivitetsevirkning af finanspolitikken og øvrige økonomisk-politiske initiativer fra og med 2012

Pct. af BNP	2013	2014	2015	2016
<i>BNP-niveau</i>				
Finanspolitik og øvrige initiativer fra og med 2012	0,2	-0,1	-0,4	-0,6
- heraf flerårig finanseffekt	-0,4	-0,5	-0,6	-0,9
- heraf øvrig finanspolitik ¹⁾	0,3	0,0	-0,1	-0,1
- heraf øvrige investeringer ²⁾	0,3	0,4	0,3	0,3
<i>Vækstbidrag</i>				
Finanspolitik og øvrige initiativer (vækstbidrag)	-0,3	-0,2	-0,3	-0,2
- heraf etårig finanseffekt	-0,6	0,2	0,0	-0,1

Anm.: De flerårige effekter er opgjort som aktivitetsevirkningen af finanspolitikken mv. fra og med 2012. Afrunding kan betyde, at totalen kan afvige fra summen af de enkelte aktivitetsbidrag i tabellen.

- 1) I øvrig finanspolitik indregnes et merbidrag fra BoligJobordningen, investeringsvinduet og selskabsskattelettelsen i forbindelse med Vækstplan DK, som ligger udover den direkte provenuvirkning af ordninger, der indgår i finanseffektberegningen.
- 2) Øvrige investeringer dækker over investeringer, som følger af energiaftalen, boligaftalen, investeringer i Landsbyggefonden, klimainvesteringer på spildevandsområdet (jf. *aftalen om kommunernes økonomi for 2013*) mv.

Kilde: Egne beregninger.

I forhold til vurderingen i december, er bidraget fra finanspolitikken og øvrige tiltag mere dæmpende i både 2015 og 2016. Det afspejler blandt andet, at den etårige finanseffekt - som udtrykker virkningen af ændringen af finanspolitikken fra et år til et andet – skønnes at være omtrent neutral i 2015, mens der i december blev skønnet et lempeligt bidrag på 0,2 pct. af BNP, jf. *nedenfor*. Det medfører ligeledes et mere negativt flerårigt bidrag fra finanspolitikken i 2016.

Finanspolitikken i 2016 fastlægges i forbindelse med økonomiaftalerne med kommuner og regioner i juni 2015 og finansloven for 2016.

Etårig finanseffekt

Den etårige finanseffekt skønnes som nævnt at indebære et neutralt bidrag til den økonomiske vækst i 2015, jf. *tabel 2.6*. Finanseffekten i 2015 afspejler et svagt positivt bidrag fra væksten i det offentlige forbrug, som modsvares af et negativt bidrag fra det forudsatte reale fald i de offentlige investeringer.

Tabel 2.6
Etårig finanseffekt, 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Aktivitetsevirkning, pct. af BNP					
Udgifter i alt	0,1	-0,4	0,1	0,0	-0,1
Indtægter i alt	0,1	-0,3	0,1	-0,1	0,0
Etårig finanseffekt, i alt	0,2¹⁾	-0,6¹⁾	0,2	0,0	-0,1

1) Inkl. udbetaling af efterlønsbidrag i 2012 og bortfaldet af efterlønsudbetalingerne i 2013.
Kilde: Egne beregninger.

I 2016 skønnes den etårige finanseffekt til -0,1 pct. af BNP, hvilket primært skal ses i lyset af den forudsatte tilpasning af de offentlige investeringer i takt med at den tiltagende økonomiske vækst. Skønnet for den etårige finanseffekt i 2016 er opjusteret fra -0,2 pct. af BNP i december til -0,1 pct. af BNP, hvilket blandt andet afspejler opjusteringen af den offentlige forbrugsvækst i 2016 som følge af merudgifterne på asylområdet.

2.4 Offentligt forbrug, beskæftigelse og investeringer

Det offentlige forbrug

I Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af det offentlige forbrug, der er baseret på statsregnskabet og foreløbige regnskabstal i kommuner og regioner, er de nominelle offentlige forbrugsudgifter opgjort til ca. 513½ mia. kr. i 2014, *jf. tabel 2.7*. Det er ca. 1 mia. kr. højere end skønnet i decembervurderingen, hvor skønnet for de offentlige forbrugsudgifter samlet set lå ca. 4 mia. kr. lavere end de offentlige budgetter.

Ifølge Danmarks Statistik er realvæksten i det offentlige forbrug målt ved den hidtidige input-baserede metode foreløbigt opgjort til ca. 1,3 pct. i 2014.

I forbindelse med hovedrevisionen af nationalregnskabet i september 2014 har Danmarks Statistik implementeret en ny såkaldt output-metode til beregning af det offentlige forbrug i faste priser i nationalregnskabet for perioden 2008 og frem. Ifølge output-metoden var realvæksten i det offentlige forbrug ca. 1,4 pct. i 2014.

Tabel 2.7
Skøn for det offentlige forbrug, 2014-2016

	2014	2015	2016
Niveau, mia. kr., årets priser			
Majvurdering	513,4	523,2	533,1
Realvækst, pct.			
Decembervurdering			
- Input-baseret ¹⁾ (hidtidig metode)	0,9	1,5	0,1
- Output-baseret ²⁾ (ny metode)	0,9	1,5	0,1
Majvurdering			
- Input-baseret (hidtidig metode)	1,3	0,8	0,4
- Output-baseret ³⁾ (ny metode)	1,4	0,8	0,4

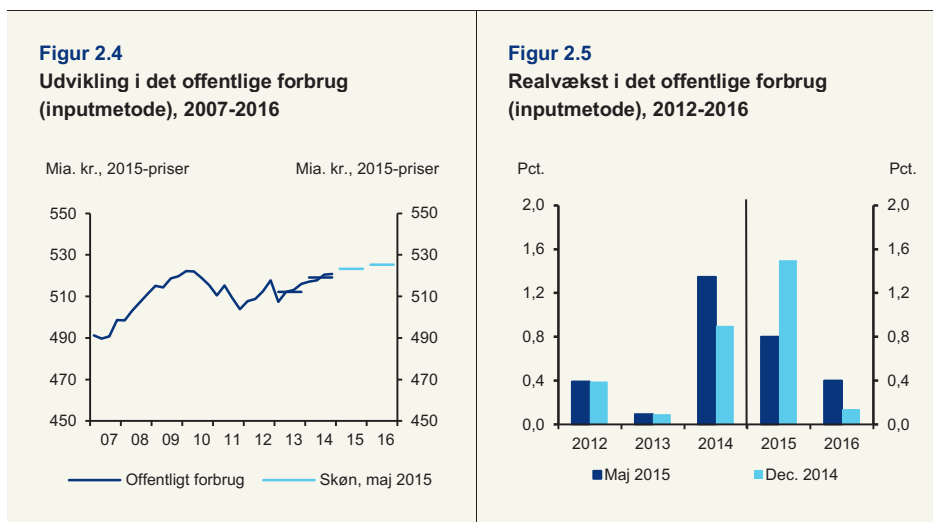
- 1) Input-metoden måler, hvor mange ressourcer (input) som anvendes til offentligt forbrug. Det vil fx sige ressourceforbruget - korrigeret for pris- og lønudviklingen - til offentligt ansattes arbejdstimer og køb af varer og tjenester fra den private sektor.
- 2) Realvæksten i det offentlige forbrug bliver i det nye nationalregnskab opgjort ud fra en såkaldt output-baseret metode, som tager afsæt i den mængde serviceydelser, der bliver produceret i offentlig forvaltning og service. Der henvises til boks 2.3 i *Budgetoversigt 3*, december 2014 for yderligere information om den nye output-baserede opgørelse af realvæksten.
- 3) Danmarks Statistik har endnu ikke indarbejdet mængdeindikatorer for det offentlige produktion i 2014. Realvæksten i det offentlige forbrug er derfor baseret på udviklingen i omkostningerne korrigeret for løn- og prisudvikling (input-metoden).

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Realvæksten i det offentlige forbrug er således ca. ½ pct.-point højere i 2014 end skønnet i decembervurderingen. Dette skyldes blandt andet et højere nominelt offentligt forbrugsniveau i 2014, jf. ovenfor, samt en lavere prisudvikling end forudsat i december.

Efter et realt fald i 1. kvartal 2013 har det offentlige forbrug siden været stigende, jf. figur 2.4.

Der er for nuværende ikke et entydigt billede af, om realvæksten i det offentlige forbrug givet ved output-metoden generelt er større eller mindre end opgjort ved input-metoden. Indtil videre forudsættes det derfor i forbindelse med skøn for realvæksten i det offentlige forbrug i 2015 og 2016, at der ikke er nogen forskel på opgørelsen ifølge de to metoder. Denne praksis vil kunne ændre sig i takt med, at der opnås større viden om forskelle mellem de to opgørelsesmetoder.

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

I 2015 udgør skønnet for det nominelle offentlige forbrug knap 523¼ mia. kr., hvilket i udgangspunktet er baseret på en nationalregnskabsmæssig opgørelse af finansloven for 2015 samt af de kommunale- og regionale budgetter for 2015.

Sammenlignet med decembervurderingen og de offentlige budgetter for 2015 er det offentlige forbrug nedjusteret med godt 3¼ mia. kr. i 2015. Det skyldes en væsentlig lavere forventet pris- og lønudvikling i 2015 sammenlignet med pris- og lønopregning af de offentlige budgetter for 2015. Dermed er den offentlige lønregulering i 2015 alt andet lige lavere end oprindeligt forudsat, og det offentliges køb af varer og tjenester skønnes ligeledes at være blevet billigere.

De statslige budgetter bliver derfor korrigeret i 2015 via en dispositionsbegrænsning. De kommunale og regionale budgetter for 2015 bliver ligledes efter vanlig praksis korrigeret i indværende år som følge af ændrede pris- og lønforudsætninger.

I decembervurderingen var den offentlige lønudvikling i 2015 og 2016 baseret på beregnings-tekniske forudsætninger, idet overenskomsterne fra foråret 2013 (OK13) kun dækkede perioden frem til og med 1. kvartal af 2015. Resultaterne af de offentlige overenskomstaftaler på det statslige, kommunale og regionale område (OK15), som er lagt til grund i den aktuelle prognose, er beskrevet nærmere i *Økonomisk Redegørelse*, maj 2015.

Med afsæt i de ændrede skøn for offentlige driftsudgifter i 2015 og oprevisionen af niveauet for det offentlige forbrug i 2014 er skønnet for realvæksten i det offentlige forbrug i 2015 nedjusteret fra 1,5 pct. i december til 0,8 pct¹, *jf. figur 2.5*.

Det beregningstekniske skøn for det offentlige forbrug i 2016 udgør godt 533 mia. kr., hvilket er en nedjustering på ca. 3½ mia. kr. i forhold til december. Det lavere nominelle forbrugsniveau afspejler blandt andet pris- og lønkorrektionen af de offentlige budgetter i 2015, der efter vanlig praksis bærer med over i budgetterne for 2016. Hertil kommer indarbejdelse af lavere skøn for den offentlige lønudvikling i 2016, i lyset af de indgåede overenskomstaftaler (OK15), som indebærer en nominal nedjustering af det offentlige forbrug på i omegnen af 1½ mia. kr.

I modsat retning trækker en opjustering af det offentlige forbrug på ca. 1½ mia. kr. i 2016 som følge af højere udgifter på asylområdet i forhold til den tekniske indbudgettering på finansloven for 2015. Der er tale om en foreløbig og beregningsteknisk forudsætning, idet det ikke er muligt at udarbejde en præcis prognose for antallet af asylansøgere mv. i 2016 på nuværende tidspunkt. En væsentlig del af merudgifterne på asylområdet er omfattet af det statslige delloft for driftsudgifter og forudsættes – i overensstemmelse med normal praksis – i vid udstrækning at kunne finansieres via omprioriteringer inden for den samlede udviklingsbi-stand.

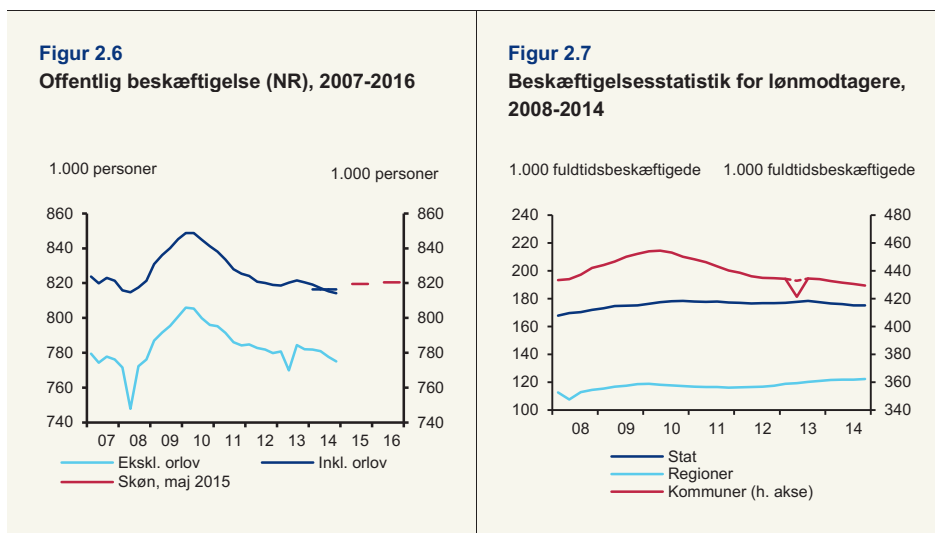
Med afsæt i ovenstående er skønnet for realvæksten i det offentlige forbrug opjusteret med ca. 0,3 pct.-point til 0,4 pct. i 2016.

Den offentlige beskæftigelse

Den offentlige beskæftigelse (inkl. orlov) er foreløbigt opgjort til ca. 816.500 personer i 2014, *jf. figur 2.6*. Det er omtrent på linje med det gennemsnitlige niveau fra 2001 til 2008.

Siden den offentlige beskæftigelse toppede på et historisk højt niveau på ca. 850.000 personer i 2. kvartal 2010, har den offentlige beskæftigelse således tilnærmet sig et historisk set mere normalt niveau. Stigningen forud for det rekordhøje offentlige beskæftigelsesniveau i 2010 afspejlede blandt andet store budgetoverskridelser i kommunerne og regionerne.

¹ Den lavere pris- og lønudvikling i 2015 var delvist indarbejdet i prisskønnet for det offentlige forbrug i decembervurderingen, mens de offentlige forbrugsudgifter først er korrigeret i forhold til de offentlige budgetter i forbindelse med *Konvergensprogram 2015* og majvurderingen.

Anm.: I figur 2.7 er fuldtidsbeskæftigelsen i kommunerne korrigeret (stiplet linje) for det midlertidige fald i 2. kvartal 2013, der vedrører lærerkonflikten. Beskæftigelsen i regionerne er ikke korrigeret for sygeplejerskekonflikten i 2. kvartal 2008.

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Faldet i den offentlige beskæftigelse de senere år kan henføres til kommunerne og staten, *jf. figur 2.7*. Omvendt har den offentlige beskæftigelse i regionerne været stigende siden starten af 2012, hvilket primært afspejler en stigning i beskæftigelsen på sundhedsområdet.

Med afsæt i realvæksten i det offentlige forbrug på 0,8 pct. i 2015 skønnes den offentlige beskæftigelse at stige med 3.000 personer fra 2014 til 2015, *jf. tabel 2.8*.

Tabel 2.8
Skøn for den offentlige beskæftigelse (inkl. orlov) i nationalregnskabet, 2014-2016

1.000 personer	2014		2015		2016	
	Dec.	Maj	Dec.	Maj	Dec.	Maj
Offentlig beskæftigelse, ændring	-3,0	-3,8	4,0	3,0	0,0	1,0
Offentlig beskæftigelse, niveau	817,3	816,5	821,3	819,5	821,3	820,5

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Skønnet for den offentlige beskæftigelse er dermed nedjusteret med 1.000 personer i forhold til decembervurderingen. Det skal særligt ses i sammenhæng med en nedjustering af realvæksten i det offentlige forbrug i 2015 sammenlignet med december.

Der skønnes en stigning i den offentlige beskæftigelse på 1.000 personer fra 2015 til 2016. Skønnet er opjusteret med 1.000 personer i forhold til decembervurderingen, hvilket blandt

andet skal ses i sammenhæng med, at den skønnede realvækst i det offentlige forbrug er opjusteret fra 0,1 pct. til 0,4 pct. i 2016.

Der bemærkes, at der ikke er en direkte sammenhæng mellem udviklingen i det offentlige forbrug og udviklingen i den offentlige beskæftigelse, da det blandt andet afhænger af fordelingen mellem udgifter til offentligt løn og varekøb, omfanget af støttet offentlig beskæftigelse, udlicitering af opgaver mv.

Offentlige investeringer

Danmarks Statistik har foreløbigt opgjort de offentlige investeringer til 74,5 mia. kr. i 2014, *jf. tabel 2.9*. Det indebærer en realvækst på 8,6 pct. i 2014 ift. et ellers historisk højt niveau i 2013. Den høje realvækst skal bl.a. ses i lyset af en negativ prisudvikling i 2014.

Det opgjorte offentlige investeringsniveau i 2014 er højere end skønnet i december, hvilket både afspejler højere udgifter til forskning og udvikling og højere investeringer i bygge- og anlæg end planlagt.

Tabel 2.9
Offentlige investeringer, 2014-2016

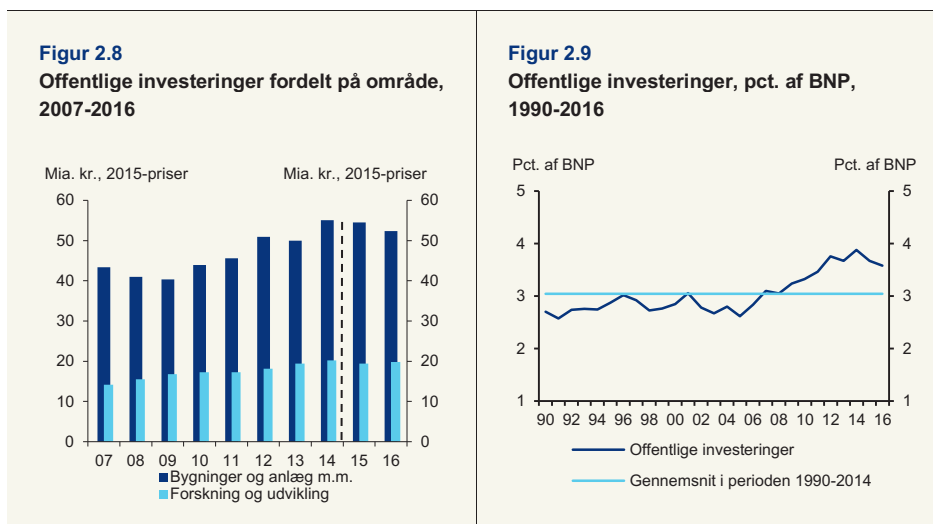
	2013	2014	2015	2016
Nominelt investeringsniveau (mia. kr., årets priser)	69,3	74,5	73,8	73,2
- heraf bygninger og anlæg mv.	50,0	54,5	54,5	53,1
- heraf forskning og udvikling mv.	19,4	20,0	19,4	20,1
Realvækst i offentlige investeringer (pct.)	0,3	8,6	-1,9	-2,3
- heraf bygninger og anlæg mv.	-1,1	10,8	-1,1	-3,9
- heraf forskning og udvikling mv.	4,5	2,7	-4,0	2,0
Offentlige investeringer i pct. af BNP	3,7	3,9	3,7	3,6
- heraf bygninger og anlæg mv.	2,6	2,8	2,8	2,6
- heraf forskning og udvikling mv. ¹⁾	1,0	1,0	1,0	1,0

1) Baseret på nationalregnskabsopgørelsen af de offentlige udgifter til forskning og udvikling mv. Opgørelsen er dermed ikke direkte sammenlignelig med det offentlige forskningsbudget, der udgør grundlaget for forskningsmålsætningen på 1 pct. af BNP.

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Fra og med 2015 planlægges en gradvis tilpasning af de offentlige investeringer fra de senere års historisk høje niveauer. Således planlægges der efter et niveau for de offentlige investeringer i 2015 på omkring 74 mia. kr., svarende til et reelt fald på knap 2 pct. Det skønnede reale fald i udgifterne til forskning og udvikling i 2015 skal ses i lyset af det højere opgjorte nominelle niveau i 2014, *jf. ovenfor*.

Investeringsniveauet på 3,7 pct. af BNP i 2015 er dog stadig væsentligt over investeringsniveauet i perioden 1990-2014, som gennemsnitligt lå på ca. 3 pct. af BNP, *jf. figur 2.8*.

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

I de kommende år er der forudsat en yderligere tilpasning af de offentlige investeringer fra de senere års historisk set høje niveau, som bl.a. følger af fremrykninger og forøgelser, der har været med til at understøtte aktiviteten og beskæftigelsen. Forudsætningen for disse fremrykninger og forøgelser har netop været, at der skulle ske en tilpasning af de offentlige investeringer i de efterfølgende år i takt med at den økonomiske vækst tager til. I 2016 er der forudsat en yderligere tilpasning af de offentlige investeringer til omkring 73 mia. kr., hvilket indebærer et reelt fald på godt 2 pct.

De offentlige investeringer i 2016 ventes dog fortsat at ligge et stykke over gennemsnittet i perioden 1990-2014, *jf. figur 2.9*.

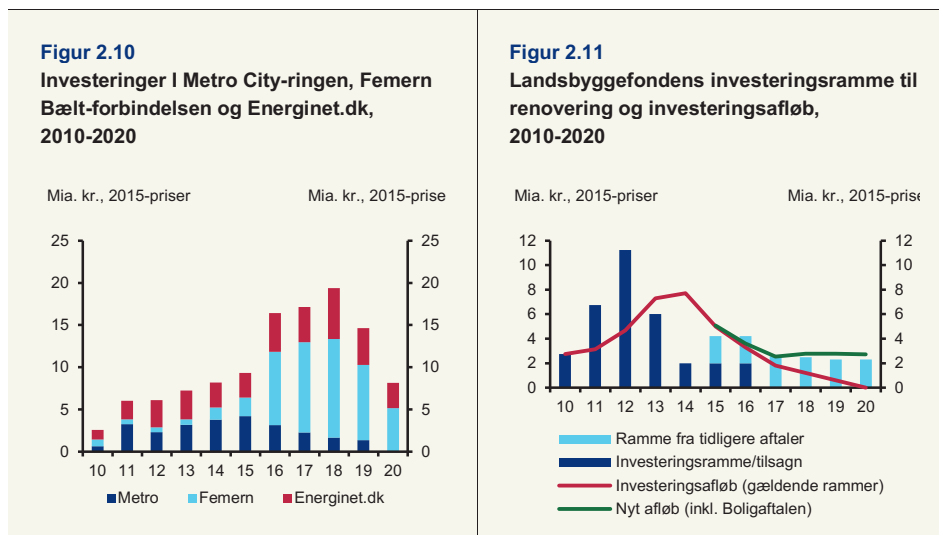
Der er planlagt et fortsat højt investeringsniveau frem mod 2020, selvom dette gradvist reduceres i takt med, at den økonomiske vækst tager til, *jf. Danmarks Konvergensprogram 2015*. Investeringsniveauet følger blandt andet af politiske beslutninger om at fremrykke og øge de offentlige investeringer, blandt andet som følge af Vækstplan DK i foråret 2013.

I forbindelse med *Danmarks Konvergensprogram 2015* blev det beskrevet, at niveauet for de offentlige investeringer i 2016 skal tilpasses med i størrelsesordenen 1 mia. kr. i 2016 i forbindelse med tilrettelæggelsen af finanspolitikken for 2016.

Udover de offentlige investeringer som opgjort i nationalregnskabet ventes der i de kommende år også markante investeringer i offentlige virksomheder og selskaber, almene boliger mv. Disse investeringer afspejler politisk initierede beslutninger, selvom de indgår i de private investeringer i nationalregnskabet. Det drejer sig bl.a. om investeringerne i metroen i Københavnsområdet samt investeringer i energiinfrastruktur i regi af Energinet.dk, *jf. figur 2.10*.

Derudover ventes der et fortsat højt, men gradvist aftagende niveau for renoveringer af almene boliger. Det skal ses i lyset af fremrykninger og forøgelse af Landsbyggefondens reno-

veringsramme de senere år. Som følge af Boligaftalen fra november 2014 er Landsbyggefondens investeringsramme til renovering af almene boliger udvidet frem til og med 2020.

Kilde: Transportministeriet og Klima, Energi og Bygningsministeriet.

Kilde: Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

2.5 Udvikling i udgifts- og indtægtstryk

De samlede offentlige indtægter er opgjort til 57¼ pct. af BNP i 2014 og skønnes at blive reduceret til ca. 51¼ pct. af BNP frem mod 2016, *jf. tabel 2.10*. Udviklingen skal overvejende ses i lyset af den skønnede udvikling i skattetrykket.

Skattetrykket skønnes således at falde fra 50¾ pct. af BNP i 2014 til ca. 45½ pct. af BNP i 2016.

Tabel 2.10
Udgifts-, indtægts- og skattetryk, 2010-2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pct. af BNP							
Forbrug	27,6	26,8	26,9	26,7	26,8	26,5	26,1
Indkomstoverførsler	17,7	17,7	17,9	18,1	18,1	17,8	17,7
Investeringer (inkl. forskning og udvikling)	3,3	3,5	3,8	3,7	3,9	3,7	3,6
Subsidier	2,0	2,1	2,2	2,2	2,2	2,1	1,9
Renteudgifter	1,9	2,0	1,8	1,7	1,6	1,4	1,2
Øvrige udgifter	3,4	3,6	5,0	3,4	3,4	3,2	3,1
Udgiftstryk¹⁾	55,9	55,6	57,6	55,9	56,0	54,8	53,7
Personskatter mv. ²⁾	19,9	20,0	20,2	22,5	23,9	21,6	20,8
Arbejdsmarkedsbidrag	4,5	4,4	4,4	4,4	4,3	4,5	4,4
Pensionsafkastskat	2,0	2,1	2,3	1,1	2,8	1,9	0,9
Selskabsskatter	2,7	2,8	3,2	3,3	3,2	2,7	2,7
Moms	9,5	9,6	9,7	9,6	9,7	9,6	9,7
Øvrige indirekte skatter	6,9	7,0	7,0	7,3	7,1	7,2	7,1
Øvrige skatter ³⁾	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Skattetryk	45,5	45,6	46,6	47,8	50,8	47,5	45,6
Renteindtægter ⁴⁾	1,3	1,4	1,3	1,3	1,1	0,8	0,7
Øvrige indtægter ⁵⁾	6,5	6,8	6,1	5,8	5,5	5,4	5,0
Told mv. til EU6)	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Indtægtstryk¹⁾	53,2	53,6	53,9	54,8	57,2	53,5	51,2

- 1) Opgørelsen af de offentlige udgifter og indtægter (som andel af BNP) afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse. Udgifts- og indtægtstrykket er således beregnet inklusive afskrivninger og med udgifterne til det offentlige forbrug (netto) henført til udgiftssiden. På den baggrund afviger udgifts- og indtægtstrykket definatorisk fra Danmarks Statistiks opgørelse.
- 2) Personskatter mv. omfatter indkomstskat, ejendomsværdiskat, vægtafgift fra husholdninger, bo- og arveafgift samt andre personlige skatter.
- 3) Medielicens og obligatoriske pensionsbidrag for tjenestemænd i offentlige selskaber mv.
- 4) Inklusive udbytter og Nationalbankens overskud.
- 5) Overskud af offentlig virksomhed, diverse drifts- og kapitaloverførsler fra andre indenlandske sektorer og EU samt imputerede (beregne) indtægter i form af både bruttoestindkomst og bidrag til tjenestemandspensioner. Endvidere indgår statens indtægter fra overskudsdeling og statsdeltagelse i forbindelse med olie- og gasindvinding i Nordsøen, rørledningsafgift samt kulbrinteskate.
- 6) Ifølge nationalregnskabsprincipperne kategoriseres disse indtægter som skatter og indgår derfor i skattetrykket, men da indtægterne tilfalder EU, indgår de ikke i indtægtstrykket.

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Udviklingen i skattetrykket skal blandt andet ses i lyset af, at de midlertidige personskatteindtægter afledt af omlægningen af kapitalpensionsbeskatningen og udbetalinger fra opsparede midler i LD falder bort i 2016. De ekstraordinære indtægter fra kapitalpensionsomlægningen er af Skatteministeriet opgjort til ca. 58½ mia. kr. i 2014. Hertil kommer øgede indtægter i 2014 fra ordinære indfrielse af eksisterende kapitalpensioner på skønsmæssigt 2¼ mia. kr. I forlængelse af den indgåede Pensionspakke skønnes der midlertidige indtægter på ca. 15 mia. kr. i 2015 (¼ pct. af BNP) som følge af de forudsatte udbetalinger fra LD og forlængelsen af muligheden for at omlægge kapitalpensioner til 2015.

Udviklingen i skattetrykket skal desuden ses i lyset af et ekstraordinært højt provenu fra pensionsafkastskat på 2¼ pct. af BNP i 2014, der frem mod 2016 forventes reduceret til et niveau svarende til det forudsatte strukturelle niveau på omkring 1 pct. af BNP.

De offentlige renteindtægter skønnes at blive reduceret fra 1,1 pct. af BNP i 2014 til 0,7 pct. af BNP i 2016. Udviklingen i de offentlige renteindtægter (inklusive udbytter) kan blandt andet henføres til et forventet fald i Den Sociale Pensionsfonds renteindtægter samt lavere udbytte fra Nordsøen.

Det bemærkes, at udviklingen i skatte- og indtægtstrykket generelt ikke er et velegnet mål for den økonomiske politiks bidrag til ændringer i skattebelastningen. Det skyldes først og fremmest, at konjunkturudviklingen samt udsving i oliepriser, aktiekurser og renter mv. ofte vil medføre, at væksten i beskatningsgrundlaget for en række skatter og afgifter afviger fra væksten i BNP. Provenuvirkninger af diskretionært besluttede ændringer i skatte- og afgiftsregler giver derimod et mere retvisende billede.

Det samlede offentlige udgiftstryk skønnes at blive reduceret fra ca. 56 pct. af BNP i 2014 til ca. 53¼ pct. af BNP i 2016, *jf. tabel 2.11.*

Det offentlige forbrugstryk udgjorde ca. 26¾ pct. af BNP i 2014 og forventes at blive reduceret til ca. 26 pct. af BNP frem mod 2016. Det afspejler primært den forventede stigning i nominelt BNP og en afdæmpet udvikling i de nominelle offentlige forbrugsudgifter. Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes aktuelt til 0,8 pct. i 2015 og 0,4 pct. i 2016, *jf. afsnit 2.4.*

De offentlige investeringers andel af BNP skønnes gradvist at aftage fra 3,9 pct. af BNP i 2014 til 3,6 pct. af BNP i 2016. Med det planlagte og forudsatte offentlige investeringsniveau i 2015-16 fastholdes de offentlige investeringer på et højt niveau, som ligger væsentligt over det historiske gennemsnit for perioden 1995-2011. I forlængelse af det ekstraordinært høje niveau i de foregående år er der forudsat en vis tilpasning af de offentlige investeringer i 2015 og 2016. Det samlede investeringsniveau understøttes af markante investeringer i offentlige virksomheder og selskaber mv., som er politisk initierede, men som i nationalregnskabet indgår i de private investeringer.

De offentlige udgifter til indkomstoverførsler udgjorde godt 18 pct. af BNP i 2014 og skønnes at blive reduceret til et niveau på ca. 17¾ pct. af BNP i 2016. Udviklingen afspejler blandt andet faldende udgifter til arbejdsløshedsdagpenge i lyset af den forudsatte gradvise bedring af konjunkturerne og faldende udgifter til efterløn i takt med gradvise forhøjelse af efterlønsalderen. I modsat retning trækker blandt andet stigende udgifter til folkepension i lyset af den

demografiske udvikling. De skønnede udgifter til indkomstoverførsler afspejler desuden den mindreregulering på 0,3 pct.-point i 2016, som indgår i *Aftale om en skattereform* fra juni 2012.

Subsidierne forventes at blive svagt reduceret fra 2¼ pct. af BNP i 2014 til knap 2 pct. af BNP i 2016. Udviklingen i udgifterne til subsidier afspejler blandt andet udfasningen af den gamle fleksjobordning².

De offentlige renteudgifter skønnes at blive reduceret fra godt 1½ pct. af BNP i 2014 til ca. 1¼ pct. af BNP i 2016. Udviklingen i de offentlige renteudgifter skal blandt andet ses i sammenhæng med det lave renteniveau og beslutningen fra 30. januar 2015 om at stoppe for udstedelse af statsobligationer indtil videre.

² Med hovedrevisionen af nationalregnskabet henregnes udgifterne på den nye fleksjobordning til de offentlige indkomstoverførsler, mens udgifterne på den gamle fleksjobordning fortsat kategoriseres som offentlige subsidier.

3. Statens finanser

Resumé

- På statsregnskabet for 2014 er der realiseret et overskud på statens finanser – DAU-saldoen – på 6,7 mia. kr. svarende til 0,3 pct. af BNP. Sammenlignet med decembervurderingen er DAU-saldoen opjusteret med ca. 9 mia. kr. i 2014, hvilket både kan henføres til højere indtægter og lavere udgifter.
- I 2015 skønnes et underskud på DAU-saldoen på 5,0 mia. kr. svarende til 0,3 pct. af BNP. I forhold til budgetteringen på finansloven for 2015 er det skønnede DAU-underskud i 2015 reduceret med 8,6 mia. kr. som følge af både højere indtægter og lavere udgifter.
- De statslige indtægter er budgetteret til 692,5 mia. kr. på finansloven for 2015. Med afsæt i seneste skøn for konjunkturudviklingen mv. skønnes de statslige indtægter aktuelt til 694,5 mia. kr. i 2015. De skønnede merindtægter kan primært henføres til ekstraordinær udbyttebetaling til staten som led i at Finansiell Stabilitet A/S omdannes til et SOV i 2015.
- Statens udgifter er budgetteret til 706,2 mia. kr. i 2015. På baggrund af ministeriernes Udgiftsopfølgning 1 for 2015 skønnes der statslige mindreudgifter på 6,7 mia. kr. i 2015. Mindreudgifterne kan primært henføres til Danmarks bidrag til EU samt udlændingeområdet og undervisningsområdet.
- Statens nettokassesaldo, der er central for udviklingen i statsgælden, udviste et overskud på omtrent 22½ mia. kr. i 2014, mens der skønnes et nettokasseunderskud på 23¼ mia. kr. i 2015.
- Statsgælden skønnes at falde med knap 6 mia. kr. fra ca. 487 mia. kr. i 2013 til godt 481 mia. kr. i 2015. Målt som andel af BNP skønnes statsgælden i samme periode at falde fra ca. 25¼ pct. i 2013 til knap 24½ pct. i 2015.

3.1 Oversigt over statens finanser

På statsregnskabet for 2014 er der realiseret et overskud på statens drifts-, anlægs-, og udlånsbudget (DAU-saldoen) på knap 6¼ mia. kr. svarende til 0,3 pct. af BNP, *jf. tabel 3.1.*

Tabel 3.1
Statens finanser 2014-2015

	2014			2015		
	December	Regnskab	Ændring	FL15	Maj	Ændring
Mia. kr., årets priser						
Indtægter	686,0	690,4	4,4	692,5	694,5	2,0
Udgifter	688,1	683,7	-4,4	706,2	699,5	-6,7
DAU-saldo	-2,1	6,7	8,8	-13,6	-5,0	8,6
DAU-saldo (pct. af BNP)	-0,1	0,3	0,4	-0,7	-0,3	0,4

Modsat skønnet i december er der realiseret et overskud på DAU-saldoen i 2014. Justeringen siden december kan henføres til højere indtægter og lavere udgifter.

Opjusteringen af indtægterne kan primært henføres til højere renteindtægter vedr. skatterestancer end skønnet ved decembervurderingen. Hertil kommer en opjustering af momsindtægterne, der primært kan henføres til en opjustering af væksten i det nominelle privatforbrug i 2014.

Nedjusteringen af de statslige udgifter i 2014 ift. skønnet i decembervurderingen kan primært henføres til en reduktion i det danske EU-bidrag i 2014, lavere udgifter på uddannelsesområdet og udgifter på asylområdet.

På finansloven for 2015 er der budgetteret med et DAU-underskud på 13½ mia. kr. svarende til 0,7 pct. af BNP. Med udgangspunkt i de seneste indtægtsskøn og ministeriernes Udgiftsopfølgning 1 for 2015 forventes der et DAU-underskud på 5 mia. kr. svarende til 0,3 pct. af BNP.

Det skønnede DAU-underskud i 2015 er nedjusteret med 8½ mia. kr. sammenlignet med decembervurderingen, hvilket dækker over højere indtægter og lavere udgifter. De højere indtægter kan primært henføres til forventet ekstraordinær udbyttebetaling til staten ifm. Finansiell Stabilitet A/S' overgang til et SOV samt erhvervsskatter til staten, mens de lavere udgifter kan henføres til både de loftsbelagte udgifter og de ikke-loftsbelagte udgifter.

Udviklingen i statens indtægter og udgifter i 2014 og 2015 uddybes i *afsnit 3.2 og 3.3.*

3.2 Statens indtægter

Ifølge statsregnskabet for 2014 udgjorde statens samlede indtægter godt 690½ mia. kr. i 2014. Statens indtægter blev dermed godt 4½ mia. kr. højere end skønnet i december, *jf. tabel 3.2*. Merindtægterne dækker primært over højere momsindtægter og øvrige indtægter. I modsat retning trækker lavere indtægter fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. samt energi- og miljøafgifter.

Tabel 3.2
Statens indtægter i 2014 og 2015

	2014			2015		
	Dec.	Regnskab	Ændr.	FL15	Maj	Ændr.
Mia. kr., årets priser						
Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv.	329,7	328,2	-1,5	295,1	295,4	0,4
Erhvervsskatter til staten, netto	66,3	66,4	0,1	50,6	52,8	2,2
Moms	171,7	174,6	2,9	187,4	186,7	-0,7
Registreringsafgift	15,8	15,9	0,1	16,3	17,1	0,8
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	21,9	21,9	0,0	23,1	22,7	-0,5
Energi- og miljøafgifter	36,5	35,6	-0,9	38,2	36,1	-2,0
Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter	16,2	15,8	-0,4	16,4	16,0	-0,4
Pensionsafkastskat	20,3	20,0	-0,3	57,7	54,6	-3,1
Tinglysningsafgift mv.	5,9	6,0	0,1	6,1	6,4	0,3
Skatter og sociale bidrag i alt	684,2	684,3	0,1	691,0	687,9	-3,1
Øvrige indtægter	1,8	6,3	4,5	1,6	6,6	5,0
Indtægter i alt	686,0	690,6	4,6	692,5	694,5	2,0

I 2015 skønnes statens indtægter til 694½ mia. kr., svarende til en opjustering på 2 mia. kr. siden december. Opjusteringen kan hovedsageligt tilskrives en opjustering af de øvrige indtægter, indtægter fra erhvervsskatter til staten og indtægter fra registreringsafgiften. Modsat forventes indtægter fra pensionsafkastskatten, indtægter fra energi- og miljøafgifter og momsindtægterne at blive lavere end skønnet i december.

Statens indtægter i 2014

De væsentligste ændringer i statens indtægter i 2014 siden decembervurderingen er beskrevet nedenfor.

Øvrige indtægter (6,3 mia. kr.) blev 4½ mia. kr. højere på statsregnskabet end skønnet i december. De højere indtægter kan primært henføres til et højere regnskabstal for renteindtægter vedr. skatterestancer ift. hvad der blev skønnet ved decembervurderingen.

Momsindtægterne (174,6 mia. kr.) blev knap 3 mia. kr. højere på statsregnskabet end skønnet i december. Det kan primært henføres til en opjustering af væksten i det nominelle privatforbrug i 2014 i forhold til skønnet i december, som medførte højere momsindtægter i de sidste tre måneder af 2014 end ventet. Endvidere indebar de ændrede regler for momsafregning af små og mellemstore virksomheder som følge af *Aftaler om Vækstplan DK* og *Aftale om Finansloven for 2014*, at skønnet for momsindtægterne på DAU-form i 2014 var forbundet med usikkerhed i decembervurderingen.

Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. (328,2 mia. kr.) blev 1½ mia. kr. lavere end skønnet i december. De lavere indtægter kan primært henføres til et lavere niveau for indkomstskat fra personer mv. ift. skønnet i december.

Indtægter fra energi- og miljøafgifter (35,6 mia. kr.) blev knap 1 mia. kr. mindre end skønnet i december. Det kan primært henføres til lavere indtægter fra naturgasafgiften, kuldioxidafgiften samt afgiften af stenkul mv. i de sidste tre måneder af 2014 end ventet ved decembervurderingen.

Statens indtægter i 2015

De væsentligste ændringer i statens indtægter i 2015 siden decembervurderingen er beskrevet nedenfor.

Øvrige indtægter (6,6 mia. kr.) er opjusteret med ca. 5 mia. kr. De højere indtægter skal ses i lyset af at Finansiell Stabilitet A/S pr. 1. juni 2015 omdannes til et SOV. I den forbindelse ventes der en ekstraordinær udbyttebetaling til staten på godt 5 mia. kr.

Pensionsafkastskatten (54,6 mia. kr.) er nedjusteret med godt 3 mia. kr. Pensionsafkastskatten indgår forskudt i nationalregnskabet og statsregnskabet. Provenuet fra pensionsafkastskatten på DAU-form i 2015 vedrører således indkomståret 2014¹. Den lille nedjustering af provenuet afspejler en foreløbig opgørelse af provenuet vedrørende indkomståret 2014 og kan henføres til et lidt lavere afkast af pensionssektorens aktiver end tidligere skønnet. Skønnet for provenuet fra pensionsafkastskatten afhænger af udviklingen på de finansielle markeder og er derfor generelt forbundet med betydelig usikkerhed.

Erhvervsskatter til staten, netto (52,8 mia. kr.) er opjusteret med godt 2 mia. kr. Opjusteringen kan dels henføres til en forventet forbedring af rentabiliteten særligt inden for den finansielle sektor dels et lidt højere forventet generelt aktivitetsniveau.

¹ I nationalregnskabet indgår provenuet (og dermed de samlede offentlige indtægter) for indkomståret 2014 altovervejende i 2014, mens det i statsregnskabet (DAU-form) indgår på betalingstidspunktet, dvs. i 2015.

Indtægter fra energi- og miljøafgifter (36,1 mia. kr.) skønnes at indbringe 2 mia. kr. mindre end skønnet i december. Nedjusteringen skyldes primært en nedjustering af indtægter fra naturgasafgiften, svarende til ca. 1 mia. kr. Det lavere provenu fra naturgasafgiften kan primært henføres til at de provenueæssige konsekvenser af tilbagerulningen af forsyningsikkerhedsafgiften som følger af, at *Aftaler om Vækstpakke 2014* er indbudgetteret i det nyeste skøn, men ikke i decemberskønnet. Dertil følger en nedjustering af indtægter fra afgiften af elektricitet på ca. 0,3 mia. kr. samt en nedjustering af indtægter fra kuldioxidafgiften på knap 0,3 mia. kr., primært som følge af lavere indtægter for første kvartal af 2015 end i 2014.

Indtægter fra registreringsafgift (17,1 mia. kr.) skønnes at indbringe ca. $\frac{3}{4}$ mia. kr. mere end skønnet i december. Opjusteringen skal ses i lyset af et højere niveau for indtægterne fra registreringsafgiften i 2014 samt en opjustering af den gennemsnitlige afgift pr. personbil som følge af et skifte i salget af bilerne i mikroklassen over mod biler i den lille klasse og mellemklassen i første kvartal af 2015.

Momsindtægterne (186,7 mia. kr.) er nedjusteret med knap $\frac{3}{4}$ mia. kr. Nedjusteringen skyldes primært, at Skatteministeriet har indgået forlig med ATP Pensionservice i en retssag om tilbagebetaling af moms til ATP af for meget opkrævet moms. Endvidere er momsprovenuet nedjusteret som følge af at visse administrationsydelser bliver momsfritaget fra og med 2015 på baggrund af retssagen mod ATP Pensionservice.

3.3 Statens udgifter

De statslige udgifter er på statsregnskabet for 2014 opgjort til 683 $\frac{3}{4}$ mia. kr. Det indebærer mindreudgifter ift. budgetteringen på finansloven for 2014 på 10 $\frac{3}{4}$ mia. kr.

Med afsæt i ministeriernes Udgiftsopfølgning 1 skønnes der samlede statslige udgifter på ca. 699 $\frac{1}{2}$ mia. kr. i 2015. Det er ca. 6 $\frac{3}{4}$ mia. kr. lavere end budgettet på finansloven for 2015.

Statens udgifter i 2014

På finansloven for 2014 blev der budgetteret med statslige udgifter på 694 $\frac{1}{2}$ mia. kr. I december blev de statslige udgifter skønnet til godt 688 mia. kr. Udgifterne på statsregnskabet for 2014 er opgjort til 683 $\frac{3}{4}$ mia. kr. *jf. tabel 3.3.*

Tabel 3.3
Statens udgifter i 2014

	FL14	December (dec)	Regnskab (RS)	Ændring RS-dec	Ændring RS-FL14
Mia. kr., årets priser					
Udgifter under delloft for driftsudgifter	185,8	181,8	178,8	-3,0	-7,0
Udgifter under delloft for indkomstoverførsler	250,4	248,4	247,8	-0,6	-2,6
Loftsbelagte statslige udgifter i alt	436,2	430,2	426,6	-3,6	-9,6
Anlægsudgifter	17,6	13,9	13,8	-0,1	-3,8
Ledighedsrelaterede udgifter	16,2	16,6	17,2	0,6	1,0
Tilskud mv. til kommuner og regioner	196,5	197,0	196,9	-0,1	0,5
Renter af statsgæld mv.	21,6	20,5	20,9	0,4	-0,7
Øvrige udgifter uden for loft	6,4	9,8	8,2	-1,6	1,8
Ikke-loftsbelagte statslige udgifter i alt	258,3	257,8	257,1	-0,8	-1,2
Statens udgifter i alt	694,5	688,1	683,7	-4,4	-10,8

Udgifter under delloftet for driftsudgifter udgjorde 178¾ mia. kr., mens udgifter under delloftet for indkomstoverførsler udgjorde 247¾ mia. kr. i 2014. Der er dermed realiseret mindredudgifter på hhv. 6½ mia. kr. og 4½ mia. kr. under delloft for driftsudgifter og delloft for indkomstoverførsler². De statslige udgiftslofter er dermed overholdt i 2014.

Mindredudgifterne under delloftet for driftsudgifter i 2014 kan blandt andet henføres til Danmarks EU-bidrag, og skyldes større tilbagebetalinger fra EU end budgetteret.

Desuden er det realiseret mindredudgifter på Transportministeriets område, der primært kan henføres til en langsommere udbredelse af rejsekortet end forudsat på finansloven for 2014. Rabatten på kollektiv trafik uden for myldretiden er knyttet til rejsekortet. Hertil kommer en omdisponering af midler fra 2014 til 2017 som led i politisk aftale om køb af dobbeltdækker-vogne.

Der er derudover mindredudgifter på Forsvarsministeriets område, hvilket primært kan henføres til en mindre anvendelse af Forsvarskommandoens reserver end forudsat på finansloven for 2014.

² Lofterne er administrativt korrigeret, jf. *aktstykke nr. 107 af 19. marts 2015*.

Endvidere er der realiseret mindreudgifter på Udenrigsministeriets område, der primært kan henføres til annullerede tilsagn vedr. udviklingsbistanden, samt på Undervisningsministeriets område, der primært vedfører lavere aktivitetsniveau end forventet på bl.a. erhvervsuddannelserne og de almene voksenuddannelser.

Mindreudgifterne under delloftet for indkomstoverførsler i 2014 kan bl.a. henføres til folke- og førtidspension. Mindreudgifterne til folkepension kan henføres til et fald i gennemsnitsydelsen, hvilket afspejler en ændret sammensætning af familie-, indtægts- og formueforhold. Mindreudgifterne til førtidspension kan henføres til et lavere aktivitetsniveau end forudsat ved budgetteringen på finansloven for 2014.

Hertil kommer mindreudgifter på Beskæftigelsesministeriets område, hvilket primært kan henføres til sygedagpenge og efterløn sfa. lavere aktivitetsniveau end skønnet ved budgetteringen.

Endvidere er der mindreudgifter på Undervisningsministeriets område, hvilket primært vedrører VEU-godtgørelse, hvor aktivitetsniveauet var lavere end skønnet ved budgetteringen.

For udgifter budgetteret uden for de statslige udgiftslofter er der realiseret mindreudgifter på 1,2 mia. kr. i 2014.

Mindreudgifterne kan primært henføres til det statslige anlægsbudget og vedrører primært ændrede udgiftsfløb på store statslige infrastrukturprojekter samt Forsvarsministeriets materielanskaffelser i forhold til budgetteringen på finansloven for 2014.

I modsat retning trækker merudgifter til ledighedsrelaterede udgifter, herunder til arbejdsløshedsdagpenge, hvilket følger af en lavere kommunal medfinansiering end budgetteret ved finansloven for 2014. Det kan henføres til, at flere modtagere end budgetteret ved finansloven for 2014 har befundet sig i dagpengeperiodens første fire uger, hvor kommunerne ikke medfinansierer dagpenge. Dermed stiger den statslige andel af de samlede udgifter.

I forhold til skønnet i december er der realiseret mindreudgifter på 3 mia. kr. under delloftet for driftsudgifter. Mindreudgifterne i forhold til vurderingen i december kan primært henføres til en reduktion i det danske EU-bidrag i 2014, lavere udgifter på uddannelsesområdet og lavere indrejsetal for asylansøgere end skønnet i decembervurderingen. Derudover er der siden decembervurderingen identificeret et generelt mindreforbrug på en række øvrige ministerområder.

For udgifter under delloftet for indkomstoverførsler er der realiseret mindreudgifter på godt ½ mia. kr. i forhold til decembervurderingen. Det kan primært henføres til lavere udgifter til blandt andet ressourceforløbsydelse, efterløn og dagpenge ved sygdom.

Sammenlignet med skønnet i december er der realiseret mindreudgifter for udgifter budgetteret uden for udgiftslofterne på ¾ mia. kr., hvilket dækker over en række modsatrettede bevægelser.

Der er realiseret lavere udgifter til hensættelser vedrørende ungdomsboligbidrag og ydelsesstøtte på det almene boligområde. I modsat retning trækker de ledighedsrelaterede udgifter, hvor statens udgifter til dagpenge ved arbejdsløshed er højere end skønnet i december. Det kan henføres til, at flere modtagere end budgetteret har befundet sig i dagpengeperiodens første fire uger, hvor kommunerne ikke medfinansierer dagpenge. Dermed stiger den statslige andel af de samlede udgifter.

Statens udgifter i 2015

På finansloven for 2015 er de samlede statslige udgifter budgetteret til 706¼ mia. kr. Med afsæt i ministeriernes Udgiftsopfølgning 1 skønnes der samlede statslige udgifter i 2015 på 699½ mia. kr., *jf. tabel 3.4.*

Tabel 3.4
Statens udgifter i 2015

	FL15	Maj	Ændring	Udgiftsloft
Mia. kr., årets priser				
Udgifter under delloft for driftsudgifter	189,8	187,7	-2,1	190,1
Udgifter under delloft for indkomstoverførsler	254,1	252,8	-1,3	257,6
Loftsbelagte statslige udgifter i alt	444,0	440,5	-3,4	
Anlægsudgifter	16,0	16,7	0,7	
Ledighedsrelaterede udgifter	15,8	15,6	-0,2	
Renter af statsgæld mv.	21,7	20,7	-1,0	
Øvrige udgifter uden for loft	208,8	205,9	-2,9	
Ikke-loftsbelagte statslige udgifter i alt	262,2	259,0	-3,2	
Statens udgifter i alt	706,2	699,5	-6,7	

Der skønnes mindreudgifter på godt 2 mia. kr. ift. budgetteringen på finansloven for 2015 for udgifter under delloftet for driftsudgifter. Mindreudgifterne kan primært henføres til udlændingeområdet, undervisningsområdet samt Danmarks bidrag til EU.

Mindreudgifter på udlændingeområdet vedrører primært et lavere realiseret indrejsetal fsva. asylansøgere end forudsat ved budgetteringen af finansloven for 2015. Mindreudgifter til undervisningsområdet følger primært af lavere aktivitet på erhvervsuddannelserne og arbejdsmarkedsuddannelserne. Mindreudgifter vedrørende Danmarks EU-bidrag kan primært henføres til lavere bidrag til EU end forudsat på finansloven for 2015, hvilket skal ses i sammenhæng med, at Danmarks EU-bidrag bl.a. fastlægges ud fra udviklingen i medlemslandenes økonomier.

Der skønnes mindredgifter på 1½ mia. kr. for udgifter budgetteret under det statslige delloft for indkomstoverførsler. Mindredgifterne kan primært henføres til VEU-godtgørelse, folkepension og SU.

Mindredgifter til VEU-godtgørelse vedrører primært lavere aktivitet end forudsat på finansloven for 2015. Mindredgifter til folkepension kan primært henføres til ændringer i gennemsnitsydelsen, der følger af ændringer i målgruppens familie-, indtægts- og formueforhold, herunder at flere pensionister er samlevende end forudsat ved budgetteringen af finansloven for 2015.

Mindredgifter til SU følger primært af en nedjustering af de udgifter, der følger af EU-dommene vedr. EU-arbejdstagere samt et lavere antal støttemodtagere på voksen- og ungdomsuddannelserne.

I modsat retning trækker merudgifter på Beskæftigelsesministeriets område, hvilket primært følger af merudgifter til sygedagpenge.

For de ikke-loftsbelagte udgifter (inklusiv renteudgifter) skønnes der mindredgifter på 3¼ mia. kr. i forhold til budgetteringen på finansloven for 2015. De samlede mindredgifter dækker over en række modsatrettede bevægelser. Der skønnes mindredgifter til refusion af kommunernes og regionernes udgifter til merværdiafgift samt mindredgifter sfa. en endnu ikke udmøntet reserve vedr. midtvejs- og efterregulering af det kommunale bloktilskud.

I modsat retning trækker forventede merudgifter på det statslige anlægsbudget. Det kan primært henføres til transportområdet, hvor der forventes merudgifter til blandt andet igangværende anlægsprojekter på jernbanen, der følger af en ændret afløbsprofil ift. det budgettede på finansloven for 2015.

3.4 Statens finansieringsbehov og gæld

Statsgælden i 2014 og 2015

Statsgælden skønnes at falde fra knap 26 pct. af BNP i 2013 til ca. 24½ pct. af BNP i 2015. Opgjort nominelt skønnes statsgælden at falde fra 487 mia. kr. i 2013 til 481 mia. kr. i 2015, dvs. samlet set med ca. 5¼ mia. kr. i løbet af de to år, *jf. tabel 3.5*.

Tabel 3.5
Statsgælden 2013-2015

	2013	2014	2015	Ændr. 2013-15
Nominel gæld ultimo året, mia. kr., årets priser				
Indenlandsk gæld	667,8	702,0	627,6	-40,2
Udenlandsk gæld	75,9	59,0	36,5	-39,4
Statens konto i Nationalbanken	-156,7	-213,1	-103,5	53,2
Fondes formue ¹⁾	-100,1	-90,1	-79,5	20,6
Samlet statsgæld	486,9	457,8	481,1	-5,8
Samlet statsgæld i pct. af BNP	25,8	23,9	24,4	-1,4

- 1) Fondene omfatter Den Sociale Pensionsfond, Danmarks Innovationsfond og Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse. Formuen inkluderer fondenes obligationsbeholdning og kontoindestående i Nationalbanken.

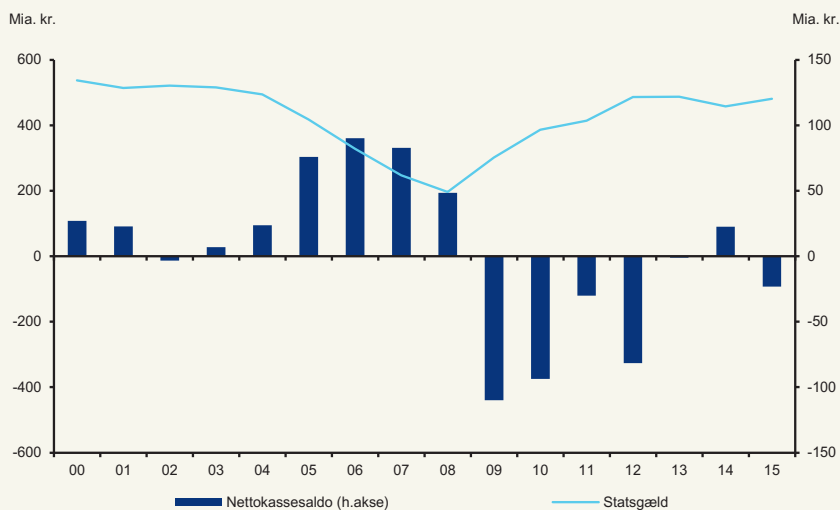
Udviklingen i statsgælden fra år til år svarer – bortset fra kurseffekter ved lånoptagelse – til den såkaldte nettokassesaldo, dvs. likviditetseffekten af statens budget, *jf. figur 3.1*.

Nettokassesaldoen afspejler forskellen mellem de faktiske indbetalinger af skatter, afgifter mv., som staten modtager, og de konkrete udbetalinger af lønninger, indkomstoverførsler og tilskud mv., som staten foretager i løbet af et givet år.

Nettokassesaldoen afviger dermed fra DAU-saldoen, der afspejler forskellen mellem statens indtægter og udgifter opgjort efter statsregnskabets principper for periodisering mv. Det betyder, at DAU-saldoen ikke nødvendigvis er sammenfaldende med de faktiske ind- og udbetalinger for staten i et givet år.

Forskellen mellem nettokassesaldoen og DAU-saldoen kan henføres til beholdningsbevægelser, periodiseringer og statslige genudlån.

Figur 3.1
Nettokassesaldoen og statsgælden 2000-2015

Overskuddet på nettokassesaldoen blev godt 22½ mia. kr. i 2014. Det er højere end skønnet i december, hvilket primært kan henføres til et større overskud på DAU-saldoen end skønnet i december, *jf. tabel 3.6*. Genudlån bidrog positivt til nettokassesaldoen i 2014 med 24¼ mia. kr., hvilket primært skyldes tilbagebetalingen af kapitalindsud afledt af kreditpakken (Bankpakke II).

Som følge af overskuddet på nettokassesaldoen – og kurseffekter ved lånoptagelse mv. – faldt statsgælden med 29 mia. kr. fra 2013 til 2014.

Fra 2014 til 2015 ventes statsgælden at stige med 23¼ mia. kr. Det kan henføres til forventet underskud på nettokassesaldoen i 2015, der følger af et forventet underskud på DAU-saldoen samt et øget omfang af genudlån, *jf. tabel 3.6*.

Tabel 3.6
DAU-saldo, nettokassesaldo og ændring i statsgæld 2014-2015

	2014		2015	
	Dec.	Regn- skab	FL15	Maj
Mia. kr., årets priser				
1. DAU-saldo	-2,1	6,7	-13,6	-5,0
2. Genudlån mv. (§ 40)	21,1	24,2	-17,2	-16,2
- heraf kapitalindsud afledt af kreditpakken	28,1	28,3	0,3	0,3
- heraf udlån til Metroselskabet	-1,8	-2,0	-4,5	-5,4
- heraf udlån til Energinet.dk	-3,7	-3,9	-2,9	-2,0
- heraf eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden	-5,2	-1,9	-3,7	-3,5
- heraf Finansiell Stabilitet A/S	7,2	7,5	1,8	2,6
3. Beholdningsbevægelser og periodisering mv. (§ 41)	-4,6	-8,4	-1,7	-2,1
Nettokassesaldo (1+2+3)	14,4	22,6	-32,5	-23,3
Nettofinansieringsbehov (-nettokassesaldo)	-14,4	-22,6	32,5	23,3
Kurseffekter ved lånoptagelse/nettokøb af obligationer i Den Social Pensionsfond mv. ¹⁾	2,6	-6,4	-3,8	-0,1
Ændringer i statsgæld (år til år)	-11,8	-29,0	28,7	23,2

- 1) Kurseffekter ved lånoptagelse afspejler emissionskurstab eller -gevinster ved udstedelse af statsobligationer og nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond m.fl.

Udviklingen i statsgælden i 2014 og 2015 afspejles ikke fuldt ud i udviklingen i ØMU-gælden, jf. tabel 3.7. ØMU-gælden omfatter primært statens, kommunernes og regionernes obligationsgæld. Statens indestående i Nationalbanken modregnes ikke i ØMU-gælden, hvilket er tilfældet i forbindelse med opgørelsen af statsgælden. Desuden modregnes fondenes formue i statsgælden, mens der alene korrigeres for deres beholdning af statsobligationer i ØMU-gældsopgørelsen.

På trods af en positiv nettokassesaldo i 2014 steg ØMU-gælden med 16¾ mia. kr. fra 2013 til 2014, hvilket primært skyldes et øget indestående på statens konto i Nationalbanken. I 2015 ventes ØMU-gælden at falde med 94½ mia. kr. på trods af et forventet nettokasseunderskud i samme år. Det afspejler primært, at indeståendet på statens konto i Nationalbanken forventes reduceret betragteligt i løbet af 2015, bl.a. som følge af beslutningen af 30. januar 2015, om at stoppe udstedelsen af statsgældspapirer indtil videre. Reduktionen i indeståendet på statens konto mere end opvejer det skønnede underskud på nettokassesaldoen, hvorved ØMU-gælden reduceres. Målt som andel af BNP forventes ØMU-gælden at være stort set

uændret på 45,1 og 45,2 pct. i hhv. 2013 og 2014, mens ØMU-gældskvoten ventes nedbragt til 39¼ pct. i 2015.

Tabel 3.7
ØMU-gælden 2013-2015

	2013	2014	2015	Ændring 2013-15
Nominal gæld ultimo året, mia. kr., årets priser				
Staten:				
Indenlandsk gæld	667,8	702,0	627,6	-40,2
Udenlandsk gæld	75,9	59,0	36,5	-39,4
Den Social Pensionsfonds statsobligationsbeholdning	-50,1	-49,6	-47,5	2,6
Øvrige fondes statsobligationsbeholdning	-14,4	-16,3	-15,9	-1,5
Øvrige poster ¹⁾	37,6	38,8	38,7	1,1
Kommuner og regioner:				
Samlet gæld	136,2	136,2	136,2	0,0
Beholdning af statsobligationer	-2,3	-2,6	-2,6	-0,3
Sociale kasser og fonde²⁾:				
Gæld	0,4	0,4	0,4	0,0
Samlet ØMU-gæld	851,1	867,9	773,4	-77,7
Samlet ØMU-gæld i pct. af BNP	45,1	45,2	39,2	-5,9

1) Indeholder blandt andet andre typer kort og langfristede lån til eksempelvis byfornyelse mv.

2) De sociale kasser og fonde omfatter arbejdsløshedskasserne og Lønmodtagernes Garantifond. Gælden i kommunerne, regionerne og fondene i 2014 og 2015 er forudsat uændret i forhold til de seneste regnskabsår for 2014.

Der skønnes aktuelt en offentlig nettogæld på knap 5¼ pct. af BNP i 2015 *jf. tabel 3.8*. Skønnet for nettogælden i 2015 er usikkert, idet udviklingen i nettogælden ud over underskuddene på den offentlige saldo også afhænger af kursreguleringer på det offentlige aktiver og passiver. Det er den offentlige nettogæld, som er det centrale gældsbegreb i forbindelse med opgørelsen af finanspolitikens langsigtede holdbarhed.

Tabel 3.8
Den offentlige nettogæld 2013-2015

	2013	2014	2015	Ændring 2013-15
Mia. kr., årets priser				
Offentlig nettogæld	50,9	76,0	102,3	51,5
Offentlig nettogæld i pct. af BNP	2,7	4,0	5,2	2,5

Statens samlede finansieringsbehov svarer til nettofinansieringsbehovet samt afdrag på kort og lang gæld. Finansieringsbehovet kan dækkes ved at optage lån eller ved at trække på statens indestående i Nationalbanken.

Statens indenlandske finansieringsbehov skønnes til 125 mia. kr. i 2015, hvilket er en nedjustering på 9 mia. kr. i forhold til skønnet, der ligger til grund for finansloven 2015, *jf. tabel 3.9*. Nedjusteringen afspejler forventningen om et mindre DAU-underskud i 2015 end budgetteret på finansloven for 2015.

Tabel 3.9
Indenlandsk finansieringsbehov 2015

	2015	
	FL15	Maj
Mia. kr.		
Indenlandsk nettofinansieringsbehov	34	24
Afdrag langfristet gæld mv. ¹⁾	72	71
Afdrag skatkammerbeviser ²⁾	30	30
Indenlandsk finansieringsbehov	135	125

- 1) Afdrag langfristet gæld er inklusive fondenes nettoobligationskøb, nettobetalingen fra valutaswaps og opkøb uden for året.
- 2) Afdrag skatkammerbeviser svarer til udestående skatkammerbeviser ultimo året inden.

Skønnet for det udenlandske finansieringsbehov i 2015 på 24 mia. kr. er uændret i forhold til skønnet i finansloven for 2015, *jf. tabel 3.10*.

Tabel 3.10
Udenlandsk finansieringsbehov 2015

	2015	
	FL15	Maj
Mia. kr.		
Udenlandsk nettofinansieringsbehov	-1	-1
Afdrag langfristet gæld mv. ¹⁾	23	22
Afdrag commercial paper (CP) ²⁾	3	3
Udenlandsk finansieringsbehov	24	24

- 1) Afdrag langfristet gæld er inklusive nettobetalingen fra valutaswaps og opkøb uden for året.
- 2) Afdrag commercial paper svarer til udeståendet i commercial paper ultimo året inden.

Bilag 1. Korrektioner af udgiftslofterne

Der er foretaget en række administrative korrektioner af udgiftslofterne for 2014 i medfør af budgetlovens § 8 og Lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansårene 2014-2018 § 5.

Korrektionerne indebærer samlet set en nedjustering af det statslige delloft for driftsudgifter, det statslige delloft for indkomstoverførsler og de regionale udgiftslofter i forhold til de gældende udgiftslofter for 2014. Korrektionerne indebærer en opjustering af det kommunale udgiftsloft, *jf. bilagstabel 1.1.*

Bilagstabel 1.1

Korrektioner af udgiftslofter for 2014

2014-pl	2014
Delloft for driftsudgifter i alt (mia. kr.)	185,8
Korrektioner af delloft for driftsudgifter i alt (mio. kr.)	-534
Korrektioner som følge af Sygedagpengereformen	-90
Korrektioner som følge af EUD-reformen	-30
Korrektioner som følge af udmøntning af reserver til DUT	-397
Korrektioner som følge af Aftale om ungdomskort og fjernbusser	-17
Delloft for driftsudgifter i alt (mia. kr.)	185,3
Delloft for indkomstoverførsler i alt (mia. kr.)	252,4
Korrektioner af delloft for indkomstoverførsler i alt (mio. kr.)	-70
Korrektioner som følge af Sygedagpengereformen	-117
Korrektioner som følge af EUD-reformen	30
Korrektioner som følge af Aftale om ungdomskort og fjernbusser	17
Delloft for indkomstoverførsler i alt (mia. kr.)	252,3

Bilagstabel 1.1 (fortsat)**Korrektioner af udgiftslofter for 2014**

2014-pl	2014
Det kommunale udgiftsloft (mia. kr.)	230,1
Korrektioner i alt (mio. kr.)	96
<i>Korrektion sfa. DUT (mio. kr.)</i>	323
<i>Korrektion sfa. ændrede PL-forudsætninger (mio. kr.)</i>	-227
Korrigeret kommunalt udgiftsloft (mia. kr.)	230,2
Det regionale delloft for sundhedsudgifter (mia. kr.)	102,6
Korrektioner i alt (mio. kr.)	-38
<i>Korrektion sfa. DUT (mio. kr.)</i>	58
<i>Korrektion sfa. ændrede PL-forudsætninger (mio. kr.)</i>	-96
Korrigeret delloft for sundhed (mia. kr.)	102,6
Det regionale delloft for udviklingsopgaver (mia. kr.)	2,9
Korrektioner i alt (mio. kr.)	-11
<i>Korrektion sfa. DUT (mio. kr.)</i>	6
<i>Korrektion sfa. ændrede PL-forudsætninger (mio. kr.)</i>	-17
Korrigeret delloft for udviklingsopgaver (mia. kr.)	2,9

Korrektionerne af udgiftslofterne for 2014 gennemgås nærmere nedenfor.

Principper for korrektioner

Korrektionerne af udgiftslofterne tager udgangspunkt i de indbudgetterede udgifter, dog således at der tages højde for virkninger af tilbageløb, jf. offentliggjort notat om principper for loftskorrektioner. I den udstrækning der er indregnet adfærdsvirkninger, er dette afspejlet i bevillingsmæssige konsekvenser.

Korrektioner som følge af Sygedagpengereformen

Med *Forlig om en reform af sygedagpengesystemet af 18. december 2013* er der gennemført tiltag, der indebærer en omfordeling af midler fra delloftet for indkomstoverførsler og delloftet for driftsudgifter til udgifter udenfor loft.

Delloftet for indkomstoverførsler er nedjusteret med 117 mio. kr., og delloftet for driftsudgifter er nedjusteret med 90 mio. kr. i 2014, svarende til de samlede udgifter udenfor loft, jf. *budgetlovens § 8, stk. 2*.

Bilag 1

Der er i justeringen taget højde for virkningen af tilbageløb, således at den samlede nedjustering af de statslige udgiftslofter overstiger de umiddelbare merudgifter udenfor loft, *jf. bilagstabel 1.2.*

Bilagstabel 1.2

Loftskorrekationer som følge af sygedagpengereformen

	2014
Mio. kr., 2014-PL	
Korrektion af delloft for driftsudgifter	-90
Korrektion af delloft for indkomstoverførsler	-117
Merudgifter uden for loft	159

Nedjusteringen af delloftet for indkomstoverførsler svarer til merudgifterne på følgende konti: § 15.89.01, § 15.89.03, § 17.38.01, § 17.35.06, § 17.46.07, § 17.46.04, § 17.46.28, § 17.54.01, § 17.54.02, § 17.54.03, § 17.56.01, § 17.56.02 og § 17.56.03, *jf. aktstykket 117 af 4. juni 2014.*

Nedjusteringen af delloftet for driftsudgifter svarer til finansieringsbidraget fra driftsudgifter i den samlede reformøkonomi, hvor der er taget højde for virkningen af tilbageløb.

Korrektioner som følge af EUD-reformen

Med gennemførelsen af EUD-reformen er der sket en omprioritering fra det statslige delloft for driftsudgifter til det statslige delloft for indkomstoverførsler.

Delloftet for indkomstoverførsler er opjusteret med 30 mio. kr., svarende til de samlede merudgifter under delloftet for indkomstoverførsler, og delloftet for driftsudgifter er nedjusteret med 30 mio. kr. i 2014, *jf. Lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansårene 2014-2017, § 5 stk., 1.*

Opjusteringen af delloftet for indkomstoverførsler svarer til merudgifterne på kontiene § 20.31.13 og § 20.51.12. Delloftet for driftsudgifter nedjusteres tilsvarende.

Korrektioner som følge af Aftale om ungdomskort og fjernbusser

Med *Aftale om ungdomskort og fjernbusser af februar 2014* er der sket en omprioritering fra det statslige delloft for driftsudgifter til det statslige delloft for indkomstoverførsler i 2014.

Delloftet for indkomstoverførsler er opjusteret med 17 mio. kr., svarende til de samlede merudgifter indenfor delloftet for indkomstoverførsler, og delloftet for driftsudgifter er nedjusteret med 17 mio. kr. i 2014, *jf. Lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansårene 2014-2017, § 5 stk., 1.*

Opjusteringen af delloftet for indkomstoverførsler svarer til de konkrete TB-optag på § 19.82.02. Nedjusteringen af delloftet for drift svarer til de konkrete TB-optag på § 28.53.01.

Korrektioner som følge af DUT

Som følge af DUT (Det Udvidede Totalbalanceprincip) er der sket en omprioritering fra det statslige delloft for driftsudgifter til de kommunale og regionale udgiftslofter.

Korrektionerne indebærer en nedjustering af det statslige delloft for driftsudgifter med 397 mio. kr. i 2014. Det kommunale udgiftsloft er opjusteret med 323 mio. kr. i 2014. Det regionale delloft for sundhedsudgifter er opjusteret med 58 mio. kr., mens det regionale delloft for regional udvikling er opjusteret med 6 mio. kr. i 2014, *jf. budgetlovens § 8, stk. 4.*

Ændringerne af udgiftslofterne som følge af DUT (lov- og cirkulæreprogram for 2013/2014) er sammenfattet i bilagstabel 1.3. Som det fremgår heraf går korrektionerne som følge af DUT i nul.

I opjusteringen af det kommunale udgiftsloft er der taget højde for, at 362 mio. kr. i 2014 vedrører mindreudgifter udenfor udgiftslofterne. Dette beløb er beregnet som den del af justeringen af kommunernes bloktilskud som følge af DUT, der vedrører lovbundne overførselsudgifter.

Bilagstabel 1.3

Ændring af udgiftslofter i medfør af DUT (LCP 2014/2015)

Mio. kr., 2014-pl	2014
Stat	
Delloft for driftsudgifter	-397
Delloft for indkomstoverførsler	0
Uden for loft	372
Kommuner	
Delloft for serviceudgifter	323
Uden for loft	-362
Regioner	
Delloft for sundhedsudgifter	58
Delloft for regional udvikling	6
Uden for loft	0

Det bemærkes, at en eventuel sanktion af kommunernes regnskaber vil tage afsæt i det korrigerede budgetterede udgiftsniveau.

Korrektioner som følge af ændrede PL-forudsætninger

Ændrede pris- og lønforudsætninger har givet anledning til en nedjustering af de kommunale og de regionale udgiftslofter.

Bilag 1

Det kommunale udgiftsloft er nedjusteret med 227 mio. kr. i 2014. Det regionale delloft for sundhedsudgifter er nedjusteret med 96 mio. kr., mens det regionale delloft for regional udvikling er nedjusteret med 17 mio. kr. i 2014, *jf. budgetlovens § 8, stk. 4.*

Forudsætninger for ændringerne i pris- og lønforudsætningerne for 2014 for kommuner og regioner fremgår af *Bilag 2* i notat om *Korrektioner af de gældende udgiftslofter på FFL15* af 26. august 2014 på fm.dk.

Bilag 2. Offentlige finanser

Table 2.1
Offentlige finanser, 2010-2016

Mia. kr., løbende priser	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Forbrug	495,6	490,6	502,0	504,0	513,4	523,2	533,1
Overførsler	318,5	324,6	334,5	342,3	347,8	352,2	362,5
Investeringer	59,8	63,6	70,1	69,3	74,5	73,8	73,2
Renteudgifter	34,4	36,4	34,3	32,8	29,9	28,2	25,2
Subsidier	36,7	39,0	40,9	41,1	42,6	41,1	39,6
Øvrige udgifter ¹⁾	60,4	65,7	92,8	64,1	66,0	63,8	62,6
Udgifter i alt ²⁾	1.005,5	1.019,8	1.074,6	1.053,6	1.074,1	1.082,3	1.096,2
Personskatter mv. ³⁾	357,8	366,8	377,3	424,0	457,9	425,2	423,5
Arbejdsmarkedsbidrag	80,9	80,4	81,5	82,4	82,6	88,1	90,7
Pensionsafkastskat	36,5	38,0	43,6	20,0	54,5	37,4	19,2
Selskabsskatter	41,1	40,3	49,1	50,4	51,9	49,4	49,5
Moms	171,6	176,4	181,6	181,8	185,6	189,6	197,5
Øvrige indirekte skatter	125,0	127,7	130,8	137,3	136,2	141,2	144,8
Øvrige skatter ⁴⁾	5,9	6,2	6,1	6,1	5,8	5,7	5,8
Renteindtægter	23,6	25,1	24,5	24,3	21,7	16,4	14,7
Øvrige indtægter ⁵⁾	117,3	124,1	114,6	110,4	104,9	105,7	102,9
Told mv. til EU	-3,3	-3,2	-3,0	-3,0	-3,0	-3,1	-3,3
Indtægter i alt ⁶⁾	956,4	981,8	1.006,1	1.033,6	1.098,1	1.055,5	1.045,4
Offentlig saldo	-49,1	-38,0	-68,4	-20,0	23,9	-26,3	-50,3
Renter, netto	10,8	11,3	9,8	8,5	8,2	11,8	10,4
Offentlig primær saldo ⁷⁾	-38,3	-26,7	-58,6	-11,5	32,1	-14,5	-39,9

Bilag 2

- 1) Øvrige udgifter indeholder blandt andet kapitaloverførsler, overførsler til Færøerne og Grønland samt bidrag til EU's budget.
- 2) Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse. Udgiftstrykket er her beregnet med afsæt i en opgørelse af de samlede udgifter, hvor alle delelementer i det offentlige forbrug – herunder fx imputerede udgifter i form af afskrivninger og indtægter i form af salg af varer og tjenesteydelser – henføres til udgiftssiden.
- 3) Personskatter mv. indeholder indkomstskat, ejendomsværdiskat, vægtafgift fra husholdninger, bo- og gaveafgift samt andre personlige skatter.
- 4) Øvrige skatter indeholder medicinelicens og obligatoriske pensionsbidrag for tjenestemænd i offentlige selskaber mv.
- 5) Øvrige indtægter indeholder blandt andet overskud af offentlig virksomhed, diverse drifts- og kapitaloverførsler fra andre indenlandske sektorer og EU samt imputerede (beregnete) indtægter i form af både bruttorestindkomst og bidrag til tjenestemandspensioner. Endvidere indgår statens indtægter fra overskudsdeling og statsdeltagelse i forbindelse med olie- og gasindvindingen i Nordsøen, rørledningsafgiften samt kulbrinteskatten.
- 6) Opgørelsen af de samlede offentlige indtægter afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse, der blandt andet henfører det offentliges salg af varer og tjenester til indtægtssiden og ikke som her til udgiftssiden som en del af de samlede forbrugsudgifter. De samlede indtægter er her desuden opgjort inkl. bruttorestindkomst, som er modsvaret til de imputerede afskrivningsudgifter, der indgår i opgørelsen af det offentlige forbrug.
- 7) Den primære saldo angiver stillingen på de offentlige finanser før nettorentudgifter.

Bilag 3. Ændring af skønnet for den offentlige saldo i 2015 og 2016 siden december

I forhold til skønnet i december er det offentlige underskud reduceret med ca. 23½ mia. kr. i 2015 og ca. 2½ mia. kr. i 2016, *jf. bilagstabel 3.1.*

Nordsø-indtægterne er nedjusteret med ca. 4½ mia. kr. i 2015 og ca. 3¼ mia. kr. i 2016. Nedjusteringen skal ses i lyset af en lavere forventet oliepris (opgjort i danske kroner) i lyset af et markant fald i verdensmarkedsprisen på olie siden december.

Indtægterne fra *selskabsskat* (ekskl. kulbrintevirksomhed) er opjusteret med ca. 1 mia. kr. i både 2015 og 2016. Opjusteringen skal ses i lyset af et forventet højere aktivitetsniveau og forbedrede udsigter i den finansielle sektor.

Indtægterne fra *pensionsafkastskatten* er opjusteret med ca. 16¼ mia. kr. i 2015 i lyset af et lavere skønnet renteniveau ved udgangen af 2015 og højere aktiekurser frem til maj end lagt til grund i december. I forlængelse heraf forventes en større rentestigning gennem 2016, hvilket giver anledning til en nedjustering af de forventede indtægter fra pensionsafkastskatten på ca. 2¼ mia. kr. i 2016.

Indtægterne fra *personskatter mv. (inkl. arbejdsmarkedsbidrag)* er opjusteret med ca. 2½ mia. kr. i 2015 og ½ mia. kr. i 2016. Opjusteringen afspejler blandt andet et højere niveau for bruttolønindkomsterne. Virkningen heraf modsvares delvist af lavere skatteindtægter som følge af lavere skønnede udgifter til skattepligtige indkomstoverførsler i begge år.

Momsindtægterne er omtrent uændrede i 2015 og opjusteret med knap 1½ mia. kr. i 2016. Opjusteringen af momsindtægterne i 2016 skal blandt andet ses i lyset af en højere skønnet nominel vækst i privatforbruget samt højere momsindtægter fra erhvervenes samlede vareforbrug og fra investeringer.

Indtægterne fra *registreringsafgiften* er opjusteret med ca. ½ mia. kr. i 2015 og omtrent uændrede i 2016. Opjusteringen i 2015 skal ses i lyset af et højere niveau for indtægterne fra registreringsafgiften i 2014 samt en opjustering af den gennemsnitlige afgift pr. personbil som følge af et skifte i sammensætningen af bilsalget i 1. kvartal 2015.

Indtægterne fra *øvrige skatter og afgifter* er nedjusteret med ca. ½ mia. kr. i 2015 og omtrent uændrede i 2016.

Bilagstabel 3.1**Ændring af den offentlige saldo i 2014-2016 siden december**

	2014	2015	2016
Mia. kr., årets priser			
Nordsø-indtægter	-1,6	-4,4	-3,2
Selskabsskatter (ekskl. kulbrintevirksomhed)	0,0	1,0	1,0
Pensionsafkastskat	-2,8	16,3	-2,8
Arbejdsmarkedsbidrag	-2,4	0,8	0,5
Personskatter mv.	1,6	1,8	0,2
Moms	-0,5	-0,2	1,4
Registreringsafgift	-0,3	0,4	-0,2
Øvrige skatter og afgifter	-1,4	-0,6	-0,1
Offentligt forbrug	-1,0	3,3	3,5
Offentlige investeringer	-2,6	-0,7	-0,8
Overførselsudgifter	0,9	4,4	1,4
Nettorenteudgifter og udbytter (ekskl. udbytter fra Nordsøen)	4,9	0,5	2,2
Andre udgifts- og indtægtsposter	-5,0	0,9	-0,5
Ændring i den offentlige saldo, i alt	-10,2	23,4	2,4

Det *offentlige forbrug* er nedjusteret med ca. 3¼ mia. kr. i 2015 og 3½ mia. kr. i 2016. Nedjusteringen afspejler virkningen af lavere skøn for pris- og lønudviklingen på det offentlige område. Den skønnede pris- og lønudvikling skal ses i lyset af den generelle udvikling i forbrugerpriserne samt de indgåede offentlige overenskomster – herunder indarbejdelsen af et lavere offentligt lønsskøn i 2016 i forhold til hvad der beregningsteknisk var lagt til grund i december.

De *offentlige investeringer* (inkl. udgifter til forskning og udvikling) er opjusteret med ca. ¾ mia. kr. i både 2015 og 2016. Opjusteringen skal ses i lyset af en række tekniske justeringer afledt af nationalregnskabsrevisionen, og at de planlagte og igangsatte letbaneprojekter fremover indgår i de offentlige investeringer i nationalregnskabet. Der er således ikke foretaget nye finanspolitiske prioriteringer i 2015 i forhold til initiativerne på FL15, der øger de offentlige investeringer. I forbindelse med KP15 er rammen for de offentlige investeringer i bygninger og anlæg i 2016 hævet fuldt finansieret med ½ mia. kr.

Overførselsudgifterne er nedjusteret med ca. 4½ mia. kr. i 2015 og 1½ mia. kr. i 2016. Mindreudgifterne afspejler blandt andet lavere forventede udgifter til folke- og førtidspension som følge af en lavere forventet gennemsnitlig ydelse til folkepension og færre modtagere af førtidspension. Hertil kommer en nedjustering af udgifterne til ressourceforløbsydelse, der skal ses i lyset af en langsommere indfasning af de nye ressourceforløb i kommunerne. I modsat

Bilag 3

retning trækker højere forventede udgifter til sygedagpenge i begge år i lyset af flere sygedagpengemodtagere og forventede højere udgifter på asylområdet i 2016 afledt af et større forventet antal asylansøgere end forudsat i forbindelse med den tekniske budgettering på Finansloven for 2015.

Nettorenteudgifterne (ekskl. udbytter fra Nordsøen) er nedjusteret med ca. ½ mia. kr. i 2015 og 2¼ mia. kr. i 2016. Nedjusteringen skal blandt andet ses i lyset af et lavere renteniveau og beslutningen fra 30. januar 2015 om at stoppe for udstedelse af statsobligationer indtil videre.

Ændrede skøn for en række *andre udgifts- og indtægtsposter* forbedrer de offentlige finanser med ca. 1 mia. kr. i 2015 og svækker de offentlige finanser med ca. ½ mia. kr. i 2016. De ændrede skøn afspejler flere modsatrettede bevægelser, men skal blandt andet ses i lyset af indregningen af forventede kapitalindtægter i 2015 i form af udbytter fra Finansiell Stabilitet og et provenutab i 2015 og 2016 i forlængelse af en forventet tilbagebetaling af moms til ATP mv.

Bilag 4. Statens finanser

4.1 Statens indtægter

Af bilagstabel 4.1 fremgår de budgetteringsforudsætninger, der ligger til grund for de skønnede indtægter i 2014 og 2015. I forhold til vurderingen i december er skønnet for realvæksten i BNP opjusteret med 0,4 pct.-point i 2014. Væksten i privatforbruget i 2015 er tilsvarende opjusteret med 0,4 pct.-point.

I 2015 er skønnet for væksten i BNP opjusteret i forhold til decembervurderingen med 0,3 pct.-point, mens skønnet for væksten i privatforbruget er opjusteret med 0,1 pct.-point.

Bilagstabel 4.1

Budgetteringsforudsætninger 2014-2015

	2014			2015		
	Dec.	Regnsk ab	Ændr.	FL15	Maj	Ændr.
BNP, realvækst i pct.	0,7	1,1	0,4	1,4	1,7	0,3
Privatforbrug, realvækst i pct.	0,1	0,5	0,4	1,5	1,6	0,1
<i>Heraf bilkøb</i>	0,9	1,9	1,0	-0,5	-1,5	-1,0
Forbrugerpriser, vækst i pct.	0,6	0,6	0,0	0,8	0,8	0,0
Momsgrundlag, vækst i pct.	2,4	2,1	-0,3	2,0	2,1	0,2
Nettoledighed, 1.000 personer	106,4	106,5	0,1	103,2	100,7	-2,5
Beskæftigelse, 1.000 personer	2.767	2.681	-86,2	2.786	2.709	-77,0
Udskrivningsgrundlag, bundskat, mia. kr.	1.013	1.015	2,3	1.043	1.046	3,3
Udskrivningsgrundlag, arbejdsmarkedsbidrag, mia. kr.	1.080	1.087	7,5	1.109	1.117	8,5
Oliepris, kroner pr. tønde	567	556	-11,0	524	429	-95,6

4.2 Statens udgifter

Statens udgifter i 2014

Af bilagstabel 4.2 fremgår en detaljeret oversigt over forskellen mellem de opgjorte udgifter i statsregnskabet og decemberskønnet for statens udgifter i 2014.

Bilagstabel 4.2**Ændringer i statens udgifter i 2014 siden december**

Mia. kr., årets priser	Regnskab	Ændring fra december
Moms- og BNI-bidrag til EU	15,0	-2,2
Videregående uddannelser og forskning	28,4	0,0
Social-, Børne- og Integrationsområdet samt sundhedsområdet	6,7	0,0
Transportområdet	8,2	-0,1
Skatteområdet	5,5	-0,2
Klima- og energiområdet	1,2	0,0
Undervisningsområdet	29,9	-0,2
Forsvarsområdet	19,3	0,1
Justitsområdet (inkl. udlændingområdet)	17,6	-0,3
Øvrige loftsbelagte driftsudgifter, tilskud og overførsler til udlandet	47,0	-0,1
Førtidspension	20,2	-0,1
Efterløn	18,4	0,1
Sygedagpenge	4,9	0,3
Folkepension	118,0	0,0
Boligyldelse til pensionister og boligsikring	9,7	0,1
Barselsdagpenge	9,4	0,0
Jobrotation	2,0	-0,3
SU-stipendier	20,0	0,0
Øvrige loftsbelagte indkomstoverførsler	45,3	-0,6
Banedanmarks anlægsprojekter	6,1	-0,2
Forsvarets materielanskaffelser	1,1	0,1
Anlægsprojekter på vejområdet	3,8	-0,1
Øvrige udgifter på anlægsbudgettet	2,4	-0,3
Indskud i metroselskabet A/S	0,6	0,0
Aktiedispositioner	1,5	0,0
Aftale om udvidelse af stormflodsordning	0,4	0,0
Øvrige ikke-loftsbelagte udgifter	241,2	-0,2
Statens udgifter i alt	683,7	-4,4

Statens udgifter i 2015

Af bilagstabel 4.3 fremgår en detaljeret oversigt over ændringer i skønnene for statens udgifter under delloft for driftsudgifter siden finansloven for 2015 (FL15).

Bilagstabel 4.3

Statens driftsudgifter, tilskud og overførsler til udlandet i 2015 (loftsbelagte)

	Maj	Ændring fra FL15
Mia. kr., årets priser		
Undervisning og folkeoplysning	31,2	-0,4
Videregående uddannelser, forskning mv.	29,6	-0,1
Forsvaret, hjemmeværnet og beredskab	18,9	0,1
Moms- og BNI-bidrag til EU	18,1	-0,2
Justitsområdet	16,3	0,2
Udviklingsbistand (jf. Finanslovens § 6.3)	12,1	-0,2
Transportområdet, herunder veje, jernbaner og kollektiv trafik	8,5	-0,0
Socialområdet, udlændinge og integration	7,4	-1,3
Købsmomsreserve	7,2	0,0
Miljø, natur, klima, energi og fødevarer	6,5	-0,3
Kulturområdet samt kirke	5,8	0,0
Skatteområdet	5,6	-0,1
Tilskud til Grønland og Færøerne	4,4	0,0
Sundhedsområdet	3,0	0,1
Udenrigstjenesten, internationale organisationer mv.	2,6	-0,0
Beskæftigelsesområdet	2,0	-0,1
Erhvervs- og vækstområdet	1,6	-0,2
Indsatser vedr. by, bolig og landdistrikter	0,7	-0,1
Resterende driftsudgifter, tilskud og overførsler til udlandet	6,3	0,8
Udgifter under delloftet for driftsudgifter i alt	187,7	-1,8

Af bilagstabel 4.4 fremgår en detaljeret oversigt over ændringer i skønnene for statens udgifter under delloft for indkomstoverførsler siden finansloven for 2015 (FL15).

Bilagstabel 4.4**Statens udgifter til indkomstoverførsler 2015 (loftsbelagte)**

	Maj	Ændring fra FL15
Mia. kr., årets priser		
Folkepension	122,6	-0,5
Tjenestemandspensioner	23,1	0,2
SU-stipendier	21,3	-0,2
Førtidspension	20,1	-0,1
Efterløn	16,4	0,0
Børnefamilieydelse	14,5	0,1
Boligstøtte	9,9	0,2
Barseldagpenge	9,8	0,0
Fleksjob	6,9	0,1
Sygedagpenge	4,5	0,3
Børnetilskud mv.	3,0	0,0
Jobrotation	1,2	0,0
Driftsudgifter ved aktivering	1,0	0,0
Fleksydelse	0,9	0,0
Personlige tillæg og varmetillæg	0,8	0,0
Revalidering	0,7	-0,2
Seniorjob	0,6	0,0
Ledighedsydelse	0,5	-0,1
Elevstøtte/skoleydelse mv.	0,4	0,0
Godtgørelse til voksen- og efteruddannelse, herunder SVU	-0,4	-0,6
Overførsel fra den sociale pensionsfond	-12,3	0,0
Resterende indkomstoverførsler under deloftet for indkomstoverførsler	7,4	0,0
Udgifter under deloftet for indkomstoverførsler i alt	252,8	-0,9

fm.dk